

Մինչև թուրք լուսաբանությունները հասնեն Փարիզ՝ Երդողանը նամակ է գրել Սարկոզիին

Ա. ՆԱՐԻՔՅԱՆԻՅԱՆ
Դեկտեմբերի 22-ին ընդառաջ, երբ Ֆրանսիայի Սենատում նախատեսվում է քննարկել և փոխարկել Հայոց ցեղասպանության հերժամանակը, թուրքական հեռուստատեսությունները և թուրքական լրատվամիջոցները փորձում են արդեն հոխորհարելու և փոխարկելու թուրքական իշխանություններին իրականացնում են յուրաքանչյուր դեմքում, երբ որևէ երկրում օրգանառության մեջ է դրվում Հայոց ցեղասպանությանն առնչվող որևէ նշանակալի նախագիծ՝ լինի ճանաչում, ընդունում, դատադատում, թե ուղղակի հիշատակ:
«Ազգ» արդեն սեղեկացրել է, որ թուրքական ստանդարտները է իր

դեմքում հեռուստատեսություններին՝ «խորհրդակցություններին», եթե Ֆրանսիայի Սենատում ընդունի այդ օրինագիծը, ժողովուրդը, թե օրինագիծն արդեն օրենքի ուժ սալը «մեծադեմ կվճարվի» թուրք-ֆրանսիական հարաբերությունները այնպես, կարծես դրանք լավագույն պահանջներն ու բարիքներն են, ստանդարտները բավարար չէր, թուրքիայի ազգային մեծ ժողովի լուսաբանությունն էլ այս կիրակի արդեն կլինի Փարիզում՝ «բանաձեռք ընդունումը կանխելու» առաջադրությամբ:
Երեկ էլ թուրքիայի վարչապետ Ռեջեփ Թայիփ Էրդողանն է նա-

մակրվ դիմել Ֆրանսիայի նախագահ Նիկոլա Սարկոզիին՝ զգուշացնելով, որ Հայոց ցեղասպանությունը հերժամանակը օրենքի անցկացումը «ծանր հետևանքներ» կունենա: Ստանդարտով, թե ինչ «զեղեցիկ խոսքերով ու խորհուրդներով» էր Ֆրանսիայի նախագահին լուսաբանել հենց ինքը՝ Երդողանը, նա, թուրքական էլեկտրոնային կալիֆոնիայի վարչապետը, Սարկոզիին կոչ է արել կանխարգելել օրինագծի ընդունումը, այլապես հենց Ֆրանսիան դեմ է լուսաբանությանն ու լուսաբանությանն: «Ծանր հետևանքներ» համար:

Տես էջ 3

Ընդհանրացված մամուլի «Ազգարար» մրցանակները

5 մրցանակ հայ մամուլում ունեցած ավանդի ու օգտակար աշխատանքի համար: Երեկ Հայաստանի Ժուռնալիստների միությունում ընդհանրացված մամուլի «Ազգարար» մրցանակները:
Մրցանակներ ստացան Հանրային հեռուստատեսության լրագրող Արթուր Բախսամյանը, «168 ժամ» թերթը, «Ազգ» օրաթերթի թղթակից վերլուծաբան Վահրամ Աթանեսյանը, լրագրող, արձակագիր, հրատարակատես Հրաչյա Մաթեոսյանը և Իրանում լույս տեսնող «Ալիք» օրաթերթը:
Ժուռնալիստների միության նախագահ Ասողիկ Գեւորգյանը հակիրճ ներկայացրեց սարվա ընթացքում մրցանակակիրների ձեռքբերումները: «168 ժամը» առաջադրվել է բազմակարծություն

ու լուսաբանել է թիվային կանոնները: Տիկին Գեւորգյանը նաև բարձր գնահատեց Արթուր Բախսամյանի «Հայոց հարց» հարո-

ղաբարը, որը հեռարձակվում է Հանրային հեռուստատեսությամբ:
Տես էջ 2

Եվրոխորհրդարանի բանաձեռք ՄԱԿ-ի ԱԽ-ին ոչ մեծական անդամից լուսաբանություն է «հարգել մարդու իրավունքները»

Եվրոխորհրդարանը դեկտեմբերի 15-ին բանաձեռն է ընդունել Ադրբեջանում լրագրող, 2011-ի նոյեմբերին ստանված, Ադրբեջանի՝ Եվրոպական կառույցներին ինտեգրացնող խոսքի իրավունքները իրականացնող իսլամական արժեքների մասին նյութ լուսաբանելու համար 2007-ին դատադատված Ռաֆիկ Թաֆիի ստանդարտն առնչությամբ: Բանաձեռնով Եվրոխորհրդարանը խստագույնս քննադատել է ստանդարտը՝ դատադատելով նաև ադրբեջանական իշխանությունների անարբեք մոտեցումը Թաֆիի հասցեյին մահվան ստանդարտների նկատմամբ ու կոչ արել մանրագրի ու արդյունավետ հետախույզումներ իրականացնել՝ կոչ անելով նաև իրանական իշխանություններին՝ աջակցելու այս հարցում:
Բանաձեռնում նաև մտահոգություն է հայտնվում «Սամաթ» թերթի խմբագիր Սամիր Սադազադիի և

նկատմամբ ստանդարտների դեմ նա առաջադրության մասով, ժողովում, որ Ադրբեջանի իշխանությունները դեմ է անեն հնարավոր՝ խմբագրի անվտանգությունը երաշխավորելու համար:
Եվրոխորհրդարանը ընդունած փաստաթղթով Ադրբեջանին կոչ է անում չկիրառել ֆրեական օրենսգրքի դրույթները կրոնի առնչությամբ ազատ քննարկումները խեղդելու, ճնշելու համար: Ադրբեջանից լուսաբանողները կոչ են անում առանց երկակողմանի ցուցում է, որ «մտահոգություն է հայտնում խղճի բանասրկյալների իրավիճակի առնչությամբ և ադրբեջանական իշխանություններին կոչ անում բարի կամք դրսևորել և ազատ արձակել նրանց՝ որդես ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդի ոչ մեծական անդամ»:
Ա. Ն.

Ավետիս Թեանյան. «Սթիվ Ջոբսը դեռ ողջ կլինե, եթե ժամանակին դիմեր բժիշկներին»

Apple-ի հիմնադիր Սթիվ Ջոբսի ամենամոտիկ ընկերներից մեկը՝ Ավետիս Թեանյանը հայաստան էլ է, որ Ջոբսը հավանաբար դեռ ողջ կլինե, եթե համառությունը նրան չխանգարեր ժամանակին դիմելու բժիշկներին: Թեանյանի խոսքերով՝ Ջոբսը երկար ժամանակ ինքն իրեն համոզում էր, թե կարողանա ֆաղցեղից բուժվել սեփական ուժերով:
BBC-ն նշում է, որ Թեանյանը եղել է Ջոբսի գործընկերը և մոտիկ ընկերը: Մինչև 2006 թ. Apple-ում զբաղեցրել է ծրագրային ձևավորման գծերի գծով ճեմարտի մասնակցի դերը: Թեանյանի խոսքերով՝ Apple-ի հիմնադիրը ցաս կասկածամիտ էր և չէր վստահում ուրիշի կարծիքից, անչափ ինֆամպուսի էր:
Եթե առկա էր սխալվելու թեկուզ աննշան հավանականություն, Ջոբսը նախընտրում էր ոչ թե ժամանակ վատնել ճշմարտ-

թյան որոնման վրա, այլ իրեն և ծրագրային համոզել, որ ինքն արդարացի է: Դա նրան օգնում էր առաջ մղելու սեփական գործարարական գյուտերը:
Հաճախ նրան ասում էին, թե մտահոգությունը անհնար է իրականացնել: «Գիտեմ, որ անհնար է, բայց դուրս այնուամենայնիվ փորձեմ», լուսաբանում էր Ջոբսը:
Ավետիս Թեանյանն ասում է, որ այդ համառության շնորհիվ իրականություն են դարձել մի քանի

նորարարություններ: Բայց մեկ անգամ Սթիվ Ջոբսը սխալվեց և դա համար կյանքով վճարեց:
Ութ տարի առաջ, երբ բժիշկները գյուտարարի օրգանիզմում հայտնաբերեցին ենթասառնուխային գեղձի ֆաղցեղ, Ջոբսը հայտարարեց, որ ինքը վիրահատության չի ենթարկվի և կրուժի ոչ ավանդական բժշկության մեթոդներով: Չնայած մեծավորների հորդորներին, նա ղեկնեց իրեն: Սակայն նա ընտրած բուժումը բավականաչափ արդյունավետ չէր:
2004-ին Ջոբսը, այնուամենայնիվ, համաձայնեց վիրահատվել, բայց արդեն ուժ էր. հիվանդությունը դուրս էր եկել վերահսկողությունից: Դա եզակի դեմք էր, երբ Սթիվ Ջոբսը ընդունեց իր սխալը: «Հարկավոր էր ավելի վաղ վիրահատվել», հայտարարեց Apple-ի հիմնադիրը իր կենսագիր Ուոլթեր Այզենկունդին սված հարցազրույցում:

Մտահոգություն

Սիրիայի Արաբական Հանրապետության շուրջը ստեղծված իրավիճակի և հայ համայնքի վերաբերյալ

ՀՈԱԿ և Արմենական-ՌԱԿ կուսակցություններն իրենց մտահոգությունն են հայտնում Սիրիայի Արաբական Հանրապետությունում ստեղծված իրավիճակի և այնտեղ շարունակվող անհանգստությունների կառավարության մասին: Սիրիան մեզ բարեկամ երկիր է, որը Ցեղասպանությունից մազադուրծ մեծաքանակ հայության համար ապաստան դարձավ և փրկեց հազարավոր հայորդիների կյանքեր: Հայ ժողովուրդը միշտ էլ երախտադար է եղել այդ ժողովուրդի և նրա ժողովրդին՝ ցուցաբերած այդ հյուրընկալության ու հոգատարության համար:

Սիրիահայությունը կարողացավ ցաս արագ ինտեգրվել երկրի կյանքին և ոչ միայն դարձավ այդ երկրի լիիրավ քաղաքացի, այլև իր զգալի ավանդը ներդրեց Սիրիայի Արաբական Հանրապետության կայացման և զարգացման գործում:

Այսօր, երբ Արաբական աշխարհի այդ կարևոր ժողովուրդը զսնվում է ներքին և արտաքին ուժերի դաժան ճնշումների ներքին և վտանգված է սեղի հայության աղաքան, մտահոգ է ողջ հայությունը:

ՀՈԱԿ և Արմենական-ՌԱԿ կուսակցություններն այս վճռական դրույթին հանդես են գալիս համատեղ հայտարարությամբ՝ կոչ անելով դադարեցնել արտաքին ճնշումները Սիրիայի նկատմամբ և հնարավորություն ստեղծել այդ երկրին և նրա ղեկավարությանը իր ներքին հարցերը լուծելու խաղաղ բանակցությունների միջոցով, ինչը խաղաղության հասնելու միակ գրավական է: Հուսով ենք, որ մեր հայրենի իշխանությունները կցուցաբերեն ամեն բարոյական աջակցություն Սիրիայի ղեկավարության, ժողովրդին և հայ համայնքին՝ ստեղծված իրավիճակը հաջողությամբ հաղթահարելու գործում: Կարծում ենք, որ զարգացումների լիբիական սարքերակն այդ երկրում անհնար է և անընդունելի, ինչպես նաև այն ստանալիք է սեղի հայության և նրա աղաքայի համար: Խաղաղ բանակցություններն են միակ ճանապարհը առկա խնդիրները լուծելու, դեմոկրատական բարեփոխումները իրականացնելու և սիրիահայ համայնքի բարգավաճումն ու ծաղկումը այդ հյուրընկալ հողի վրա ապագայում եւս տեսնելու համար:

ՆԱԿԿ անենապետ
ԷԿԱՐՊ ԱՆՏԵՆՅԱՆ

Արմենական-ՌԱԿ հանրապետական վարչապետ անենապետ
ՆԱԿԿ ԱՎԵՏԻՍԻԱՆ

Նրանք արդեն կամ դեռ 7-ն են

Չնայած Արեւմուտքը՝ զոնե փորձագիտական-վերլուծաբանական մակարդակով, արդեն դատարարվում է «Պուշինյան Ռուսաստան. երկրորդ սարքերակն», Ռուսաստանի Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը շարունակում է ընդունել՝ ՌԴ-ի նախագահի թեկնածուներից զբաղման փաստաթղթեր: Այս դրույթն ՌԴ ԿԸԳ-ը իրենց փաստաթղթերն են ներկայացրել Վլադիմիր Պուշինը, Կոնկուսի առաջնորդ Գեորգի Չյուրաչովը, ռուս գլխավոր լիբերալ-դեմոկրատ Վլադիմիր Շիրինովսկին, «Սոբոր-վեդիլայա Ռուսիա»-ի նախագահ Սիրոնովը, գործարար-միլիարդատեր Սիրիայի Պրոխորովը, «Դուրապայա Ռուսիա» կուսակցության առաջնորդ Էդուարդ Լիմոնովը և Իրկուսկի նահանգապետ Դմիտրի Սեզեմցեղը:
Երեկ ներկայացնելով իր փաստաթղթերը՝ ժիրինովսկին բարձրաձայնել է ընտրություններին մասնակցելու իր կարգախոսը՝ «Հանձնվեք»: Լիբերալ-դեմոկրատների առաջնորդը ընդգծել է, որ այս կարգախոսն ուղղված է բոլոր կաշառակերներին: Ժիրինովսկին իրեն մրցակից է համարում միայն Պու-

շինին և Չյուրաչովին, և վստահեցրել է՝ «Մարտի 14-ին սեղի կունենա իմ երդմանկալության արարողությունը, ես կստանձնեմ ՌԴ նախագահի դաշնը»: Մեկ այլ թեկնածու՝ «Սոբոր-վեդիլայա Ռուսիա»-ի նախագահ Սիրոնովը զբաղ է եկել մեկ շաբաթվա վրա, որ ինքը Պուշինի հետ կանցնի նախագահական ընտրությունների երկրորդ փուլ:
Ռուսական ՋԼՄ-ները ընդգծում են, որ անցած ՌԴ Պետդումայի ընտրություններին էլ Սիրոնովը զբաղ էր եկել, որ եթե իրենք ավելացնեն ունեցած մանդատների թիվը Պետդումայում, ապա կուսակցությանը կնվիրեն «մեկ շաբաթվա ժամանակ», իսկ եթե չավելացնեն, ապա Սիրոնովն անձամբ լրագրողներին կհյուրասիրի «մեկ արկղ թանկարժեք շաբաթվա»:
«Մոսկովսկի կոմսոնոլեցը» գրում է, որ չնայած Սիրոնովի կուսակցությունը ավելացրեց մանդատների քանակը, սակայն լրագրողները «մեկ շաբաթվա ժամանակ» չավելացրեցին, փոխարենը Սիրոնովը «մեկ արկղ թանկարժեք ավիոհոլային խմբիկով հյուրասիրեց» լրագրողներին:
Ն. Ա.

«Տարվա մարդ -2011»

Ուսասանի հայերի միության և Համաշխարհային հայկական կոնգրեսի նախագահ Արա Աբրահամյանը և «Տաշիր» ընկերության նախագահ Մանվել Կարամյանը «Տարվա մարդ-2011» մրցանակաբաշխության դափնեկիրներ են

Կոկոսի յուղ՝ կարագի փոխարեն

Օգտագործել են «Աշսարակ կաթը», «Մարիաննան», «Անի կաթը» և տուգանվել

Կաթնամթեր արտադրող ամենախոշոր «Աշսարակ կաթ», «Դուսր Մարիաննա» և «Անի կաթ» ընկերությունները, որոնք զբաղեցնում են շուկայի մոտ 80 տոկոսը և համարվում են գերիշխող դիրք ունեցողներ, երեկ տուգանվեցին սննդային մրցակցության դաշտում իրենց հանձնաժողովի կողմից: «Աշսարակ կաթը» տուգանվեց 50 մլն դրամի, «Անի կաթը»՝ 5 մլն դրամի, իսկ «Դուսր Մարիաննան»՝ 20 մլն դրամի չափով:

Յուրաքանչյուր արտադրողի արտադրության ժամանակ արգելվում է բուսական յուղի օգտագործումը, քանի որ այն բացասական ազդեցություն է ունենում մարդու առողջության վրա: Կոկոսի յուղի օգտագործումը խիստ սխալ է, քանի որ դրա յուղայնությունը լիցքավորված է, քանի որ կարագին, քանի որ կարագից 2-3 անգամ էժան է: Նշված 3 ընկերությունները իրենց արտադրության մեջ օգտագործում են մեծ կանակով կաթի փոփոխությունները: Թեև կաթի փոփոխությունը չի արգելվում, բայց արտադրողներն այդ մասին ղեկավարվում են համապատասխան մակնշտական կառուցվածքով, ինչը հիմնականում բացակայել է:

Յուրաքանչյուր արտադրողի արտադրության մեջ օգտագործում են մեծ կանակով կաթի փոփոխությունները: Թեև կաթի փոփոխությունը չի արգելվում, բայց արտադրողներն այդ մասին ղեկավարվում են համապատասխան մակնշտական կառուցվածքով, ինչը հիմնականում բացակայել է:

Այսպիսով, ըստ հանձնաժողովի եզրակացության, կաթնամթեր արտադրող ընկերությունները, դրսևորելով անբարեխիղճ մրցակցություն, խաբել են սղառողներին՝ հավելյալ փողեր կորզելով մրանցից: Բացի դրանից՝ նման վարագոծով մրցակցային լուրջ առավելություն են ստացել բարեխիղճ սննդամթերի մկանամբ:

Հանձնաժողովն ուսումնասիրության ընթացքում անդադարձել է նաև գնադրայցման խնդիրներին և դրանց, որ կաթնամթեր արտադրողներն աշխատում են բավարար փողերից: Բայց արտադրողներն այդ մասին ղեկավարվում են համապատասխան մակնշտական կառուցվածքով, ինչը հիմնականում բացակայել է:

Հանձնաժողովը աղաքցված համարեց, որ կաթնամթերի արտադրությանը զբաղվող 3 խոշոր ընկերություններ դրսևորել են անբարեխիղճ մրցակցություն: Ընդ որում, նախկինում նրանք մեկ անգամ զգուցացվել էին զերծ մնալ չարաչափումներից, հետևաբար այս անգամ կիրառվեց օրենքով նախատեսված առավելագույն դաշտաչափը՝ նախորդ տարվա հատույթի 1 տոկոսի չափով:

Կաթնամթեր արտադրող վերոնշյալ ընկերությունների մասին փաստաթղթերի ուսումնասիրություններից դարձվել է, որ նրանք ներմուծում են մեծ քանակությամբ բուսական, հիմնականում՝ կոկոսի յուղ, օգտագործելով կաթնամթերի արտադրության մեջ: Մինչդեռ, ՀՀ կառավարության որոշմամբ, կաթնամթերի մի քանի տեսակների արտադրության մեջ օգտագործումը արգելվում է բուսական յուղի օգտագործումը, քանի որ այն բացասական ազդեցություն է ունենում մարդու առողջության վրա:

Այսպիսով, ըստ հանձնաժողովի եզրակացության, կաթնամթեր արտադրող ընկերությունները, դրսևորելով անբարեխիղճ մրցակցություն, խաբել են սղառողներին՝ հավելյալ փողեր կորզելով մրանցից: Բացի դրանից՝ նման վարագոծով մրցակցային լուրջ առավելություն են ստացել բարեխիղճ սննդամթերի մկանամբ:

Հանձնաժողովն ուսումնասիրության ընթացքում անդադարձել է նաև գնադրայցման խնդիրներին և դրանց, որ կաթնամթեր արտադրողներն աշխատում են բավարար փողերից: Բայց արտադրողներն այդ մասին ղեկավարվում են համապատասխան մակնշտական կառուցվածքով, ինչը հիմնականում բացակայել է:

ԱՐԱ ՄԱՐԻԱՆՆԱՆ

Դեկտեմբերի 14-ին Մոսկվայի «Ամենամիակից» սաճարում տեղի ունեցավ «Տարվա մարդ-2011» մրցանակաբաշխության հանդիսավոր արարողությունը: Միջոցառման կազմակերպիչներն էին Ռուսական կենսագրական ինստիտուտը, Տնտեսական ռազմավարության ինստիտուտը և Ուղղափառ գործարարների ակումբը:

«Տարվա մարդ-2011» ազգային մրցանակաբաշխությունը հիմնադրվել է 1993 թվականին:

Մրցանակաբաշխության դիմումով և արժանի խաչով դարձեցին արժանավոր և արժանապատիվ արժանավոր անձինքները, որոնք բարձրագույն ներդրում են ունեցել Ռուսաստանի զարգացման գործում այնպիսի ոլորտներում, ինչպիսիք են ֆառափակությունը, կրոնը, սննդությունը, գիտությունը, կրթությունը, մշակույթը, բժշկությունը, փոքր ճարտարական արտադրությունը:

«Տարվա մարդ-2011» ազգային մրցանակաբաշխության դափնեկիրներ են.

- Մոսկվայի և Համայն Ռուսիո դաստիարակ Նորին Սերբյուն Կիրիլ
- ՌԴ վարչապետ Վ. Պուտինը
- Մոսկվայի ֆառափառ Ս. Սոբյանին
- Բաղկուցի անվան սրահային վիճակագրության կենտրոնի սնու:

րեն, Ռուսաստանի բժշկական գիտությունների ակադեմիայի ակադեմիկոս Լ. Բոլդերիան

- Ռուսաստանի հայերի միության և Համաշխարհային հայկական կոնգրեսի նախագահ, ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի Բարի Կամփի դեսպան Ա. Աբրահամյանը
- «Տաշիր» ընկերության նախագահ Ա. Կարամյանը
- Տիգրանյանց Ա. Վոլոկով
- Ռուսաստանի ժողովրդական արտադրող, կինոռեժիսոր Վ. Բաբոսով
- Ուկրաինայի փոխվարչապետ Բ. Վոլոցինով
- ՌԴ գլխավոր սահմարական բժիշկ Գ. Օնիսենկոն
- և այլք:

Տիգրան Լիլյանը ստացավ մեդալը

Հայաստանում ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի սեփ. թղթակից, մեր թերթի հեղինակներից Տիգրան Լիլյանը երեկ ՀՀ-ում Ռուսաստանի դեսպան Վլադիսլավ Կովալենկոյի ձեռքով ստացավ ՌԴ նախագահի շնորհած «Բարեկամության համար» մեդալը, որի շնորհման մասին մեր թերթը գրել էր նախադեռ:

Ընդհանուր մամուլի «Ազդարար» մրցանակները

1-ին էջից «Հայոց հարցի» խմբագիր Արմեն Զոհրաբյանը, որին հանձնվեց մրցանակը, նշեց՝ իրենց սկզբունքներից է՝ լիցել հետաքրքրական, օգտակար և չվնասել հասարակությանը:

Հրայր Մաթևոսյանը, որը երեկ եւս մրցանակ ստացավ, գնահատեց այսօրվա տղազի մամուլը: Ըստ նրա՝ այսօր ունենի խիզախ տղազի մամուլ, և դիմելով լրագրողներին կոչ արեց մնալ խիզախ ու արդար:

Վերլուծական լրագրության դաշտում այս տարվա ձեռքբերումը Ստեփանակերտից Վահրամ Աթանեսյանի հրատարակումներն են: Լեռնային Ղարաբաղի Ազգային ժողովի արտաքին հարաբերությունների հանձնաժողովի նախագահ Վահրամ Աթանեսյանը նախկինում թղթակցել է «Ազատություն» ռադիոկայանին: Այսօր

նրա հրատարակումները լույս են տեսնում «Ազգ» օրաթերթում:

«Օգտագործելով ադրբեջաներենի իր գիտելիքները՝ նա ամեն օր «սանում է» ադրբեջանական մամուլը, վեր հանում ադրբեջանական ֆարգայության մեջ հետաքրքիր դրսևորումները: Իսկ հոդվածները գրում է լրագրող-վերլուծաբանի իր մոտեցումներով», նշեց «Ազգ» օրաթերթի խմբագիր Հակոբ Ավետիսյանը:

Սփյուռքահայ մամուլ անվանակարգում մրցանակը ստացավ «Ալիք» օրաթերթը, որի 80-ամյակը լրացավ այս տարի: «Ալիքի» մրցանակը հանձնվեց Հայաստանում Իրանի դեսպանատան ֆառափակ գծով 3-րդ խորհրդատու և մամուլի դասախոսու Համիկ Մուրաթյանին, որի կարծիքով «Ալիք» թերթը կարելու դեր ունի հայ ու իրանցի ժողովուրդների միջև համագործակցությունում աղաքվելու գործում: «Ազդարար» 5 մրցանակակիրները ստացան խորհրդանշական արձանիկներ ու վկայագրեր:

Ցակցությունում աղաքվելու գործում: «Թերթը կարելու դեր ունի և Իրանի Իսլամական Հանրապետության համար», ավելացրեց դարձ Մուրաթյանը:

Հայ ու իրանցի լրագրողների համագործակցության փորձ արդեն կա: Հիշեցնենք, որ անցյալ տարի Թեհրանում լրագրողների ցուցահանդեսին Հայաստանը նույնպես մասնակցել է՝ հանձնելով «Ազգ» օրաթերթի ու panarmenian.net գործակալության:

«Ազդարար» 5 մրցանակակիրները ստացան խորհրդանշական արձանիկներ ու վկայագրեր:

Ի. Պ.

Նոր տնօրեններ զԱԱ-ում

ՀՀ զԱԱ նախագահության միտում երեկ տեղի ունեցել զԱԱ-ի 4 գիտական կազմակերպությունների տնօրենների ընտրություններ:

Ինչպես հայտնում են ՀՀ զԱԱ տեղեկատվական-վերլուծական կենտրոնից, ՀՀ զԱԱ կենդանաբանության և հիդրոէկոլոգիայի գիտական կենտրոնի տնօրեն ընտրվեց կենսաբանական գիտությունների դոկտոր Բարդուխ Գաբրիելյանը: ՀՀ զԱԱ հնագիտության և ազգագրության ինստիտուտի տնօրենի դաշտում վերընտրվեց դասական գիտությունների թեկնածու Պավել Ավետիսյանը: ՀՀ զԱԱ թղթակից անդամ Ռուբեն Սաֆրասյանը վերընտրվեց ՀՀ զԱԱ Արեւելագիտության ինստիտուտի տնօրենի դաշտում: ՀՀ զԱԱ Բուսաբանության ինստիտուտի տնօրենի դաշտում վերընտրվեց ՀՀ զԱԱ թղթակից անդամ Ժիրայր Վարդանյանը: Բոլոր տնօրեններն ընտրվեցին միանայն:

Ցակցություն
Արմենական-ՌԱԿ Հանրապետական վարչությունը խորհրդատու ցակցություն է վարչության անդամներից Սեյրան Ղարաբաղյանին և Տիգրան Լիլյանին: Վերջինիս եղբոր՝ Ռաֆայել Գյուլնազարյանի վաղաժամ մահվան կադրակցությամբ:

Ցակցություն
Արմենական-ՌԱԿ Հանրապետական վարչությունը վճարվում է վարչության անդամներից Սուսաննա Ղազարյանին՝ իր մուրաբոջ դաշտ՝ Ռուզաննա Պետրոսյանի անժամանակ մահվան կադրակցությամբ:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության Ի սարի
Հիմնադիր և հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երևան 0010, Հանրապետության 47
e-mail: azg@azg.am
azg2@arminfo.com
www.azg.am
Գլխավոր խմբագիր
ՅՈՒՆԻՍԵՎՈՒՄ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊՐՈՂՈՐ ԿՈՎՈՒՄ / հեռ. 529221
Հավաքագրող (գրվագր) / հեռ. 582960
Լրագրողների սեմեակ / հեռ. 581841
Համակարգ. ծառայություն / հեռ. 582483
Հնարձակ լրատվական ծառայություն / հեռ. 529353
Համակարգային ծառայություն
«Ազգ» թերթի
Թերթի միջոցով արժանապատիվ թեկնածու մասնակցությունները թեկնածուի միջոցով, ռադիոհեռուստատեսությամբ կամ համացանցով, արժանի խմբագրության գլխավոր համաձայնության խաչով արժանանում են համաձայն ՀՀ հեղինակային իրավունքի մասին օրենքի: Միջոցով չեն գրախոսում ու չեն վերադարձում:
Գ. Տառով յոդանները գովազդային են, որոնց բովանդակությունը համար խմբագրությունը դասախոսություն չի կրում:
«AZG» Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief
H.AVEDIKIAN / phone: 374 10 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 0010

Տոնական վիկտորիան՝ Opera Mini քրուզեր օգտագործողների համար

Ինչպես տեղեկացանք «Վիվա-սել-ՄՍՍ»-ից, օգտագործելով Opera Mini քրուզերը, ընկերության բաժանորդները կարող են մասնակցել վիկտորիային և Կառել նորաձև սմարթֆոն կամ լիանդեսային համակարգիչ: Մասնավորապես, դեկտեմբերի 15-28-ը, Opera Mini քրուզերի միջոցով մոտ 400 զործելով viktorina.mts.am կայքը, «Վիվա-սել-ՄՍՍ»-ի բաժանորդները կարող են մասնակցել տոնական վիկտորիային և Կառել արժեքավոր մրցանակներ՝ BlackBerry և HTC սմարթֆոններ, Black Flyer լիանդեսային համակարգիչներ:

Յուրաքանչյուր օր կսրվի մեկ հարց, որին ճիշտ դասախոսողներից 50-րդ կանաչակի սլյակ օրվա հաղթող: Իսկ 50-ից դասախոսողից մասնակցողները, հաղթող կանաչակի վերջին ճիշտ դասախոսող մասնակցից: Մասնաձև տեղեկություններ ստանալու համար կարելի է օգտվել www.vivacell.am կայքից, զանգահարել 111 անվճար հեռախոսահամարով, հաղորդակցվել «111 օնլայն» դաշտակի միջոցով կամ այցելել «Վիվա-սել-ՄՍՍ»-ի ստապարկման կենտրոններից ուրեք մեկը:

Քաղաքացիներին ինքն իրենք տեսնելու և մասնակցելու իր ամպիոնի ծրագրի մասին Նշվեց կենսաթոշակային նոր համակարգին նախընտրված համաձայնություն

Առաջին կենսաթոշակային ամպիոնի համաձայնությունը երեկ տեղի ունեցավ Երևանում, որի մասնակցեց Չորսն Սարգսյանը: Իր ելույթում նա նշեց, որ կենսաթոշակային կուսակալին նոր համակարգը հնարավորություն կտա ֆաղափարներին երաշխավորելու իրենց ամպիոնի ծրագրում: Համակարգն ունենալու է երեք բաղադրիչ՝ ժողովրդի կողմից ամպիոնավոր բազային կենսաթոշակ, ժառանգորդ կուսակալին բաղադրիչ (ենթադրում է ֆաղափարների աշխատավարձի 5 տոկոսի չափով վճարում, որն էլ կրկնապատկվելու է ժողովրդին) և կամավոր կուսակալին՝ ֆաղափարների հայեցողությամբ:

կան և ֆինանսական մասնորոնչությունը»:

Վարչապետը միաժամանակ նշեց, որ ժողովրդին ստեղծելու է բարեմիտաս միջավայր ներդրումային հիմնադրամների համար, որոնց նկատմամբ օրենքով սահմանվելու են խիստ չափանիւթեր: Բացի դրանից, ժողովրդին կրկնապատկվելու է այն խնայողությունները, որոնք կուսակալին համակարգի միջոցով իրականացվելու են մեր ֆաղափարները:

Պարտադիր կուսակալին կենսաթոշակային համակարգը Հայաստանում ներդրվելու է 2014թ. հունվարի 1-ից: Համակարգը ժառանգորդ կուսակալին է լինելու 1974թ. հուն-

վարի 1-ից հետո ծնված ֆաղափարների համար: Կամավոր կուսակալին համակարգը գործում է 2011թ. հունվարի 1-ից:

Խոսելով այսօրվա կենսաթոշակային համակարգի մասին՝ Չորսն Սարգսյանը նշեց, որ ձգնաժամի սարիներին անգամ ժողովրդին ոչ միայն ամբողջությամբ կատարելու է այն խնայողությունները, այլև ավելացրեց թուշակները և սոցիալական նպաստները: Նա կրկին հիշեցրեց, որ 2012-ի հունվարի 1-ից կառավարությունը 10-ական տոկոսով բարձրացնելու է սոցիալական առաջնությունների միջոցով կուսակալին: Ա. Մ.

Գյումրի-Կարս սնտեսական ֆորումն ավարտվեց

Հայ եւ թուրք շուրջ երեք տասնյակ գործարարներ էին մասնակցում Երեւնի Հիւրակի մարզկենտրոնում աշխատանքն ավարտած Գյումրի-Կարս եռօրյա երկրորդ սնտեսական ֆորումին, որի նպատակը վերջին տարիներին երկու կողմերի գործարար և տեղական արտադրող ռուք քաղաքակի միջեւ սկիզբ առած մասնավոր բաղադրիչի ու գործակցության հետագա զարգացումն էր, դրա համար նոր հեռանկարների որոնումը:

ԱՄՆ միջազգային զարգացման գործակալության, Եվրասիա համագործակցության հիմնադրամի աջակցությամբ, բրիտանական «Միջազգային զարգացում» կազմակերպության համաֆինանսավորմամբ կազմակերպված միջոցառման օրերին երկու կողմերի ներկայացուցիչները ստեղծված աշխատանքային խմբերն ըստ մասնագիտական ոլորտների այցելել են Հիւրակի և հայաստանյան այլ ռաւնագործական, զինեղծական, մեղվարծական ընկերություններ ու սնտեսություններ, ծանոթացել արտադրատեսակներին ու սեխնոլոգիական գործընթացներին, զբոսաւքոթյան ոլորտի զարգացման հնարավորություններին ու խնդիրներին: Անփոփոխ հանդիման ծա-

մանակ խմբերի ներկայացուցիչներն իրենց տղալորություններն ու նկատառումները հայտնեցին այդ ոլորտներում փորձի փոխանակման եւ գործարար համագործակցության հնարավորությունների վերաբերյալ: Թուրք գործարարները մասնավորապես նշեցին Հայաստանում զինեղծության մեակույթի զարգացման բավական բարձր մակարդակը, միեւնոյն ժամանակ սեխնոլոգիական առումով կարելու էր զինի հանելուց հետո զինեղծույթի սննդային մնացուկների օգտագործումը սարբեր նպատակներով, ինչը մեղ մոտ չեն սեւել: Նշվեց նաեւ իրենց մոտ խաղողի կորիզից ստացվող յուղի օգտակարությունը, որը որդես հակաօփոխաններ ղարմարներ՝ ունի նաեւ բուսական հակաբոլորներ:

Այս եւ այլ ոլորտների վերաբերյալ եղան ճանաչողական փոխայցելությունների, սեխնոլոգիական ծրագրերի փոխանակման եւ համատեղ աշխատանք շարունակելու սարբեր այլ առաջարկություններ, արտահայտեցին հետախոյարական զարգացման ուղղված առեւտրի եւ զբոսաւքոթյան ոլորտներում համագործակցությանը:

Գ. Մ.

Գործարարների ֆորում Տավուում

Դեկտեմբերի 20-ին Իջեւանում մեկնարկելու է Տավուուի մարզի գործարարների (գործատուների) 1-ին ֆորումը: Ֆորումին մասնակցելու են Տավուուից շուրջ 300 գործարար եւ անհատ ձեւեւարկաւքեր, 8 բանկերի մարզում գործող 18 մասնաձեւուղերի կառավարիչներ, արտահոլաբարական եւ վարկային կազմակերպությունների Տավուուի մասնաձեւուղերի ղեկավարներ, հարկային սեւչույթան ութեւեր, մախակեւերի ութեւեր, խոոո համայնեւերի ղեկավարներ, Հայաստանի արդոււաբերողների եւ գործարարների (գործատուների) միույթան մախազահ Արսեւ Դազարյանը, գործարարներ եւ ութսզամալորներ:

Մինչեւ թուրք ղաոսզամալորները հասնեն Փարիզ՝ Երդողանը նամակ է գրել Մարկոզիին

1-ին էղղ Երդողանը՝ Մարկոզիի հայաստանյան հայտարարությունների ֆոնին զուս ձեւական ներկայացող նամակում հիշեցրել է, որ 2006-ին էլ նմանօրինակ նախագիծ հաստատվեց ֆրանսիական Ազգային ժողովի խողմից, բայց չհասցվեց Սեւնաս:

Նշելով, թե Ֆրանսիայի ներկայիս ֆայլերը «աղեցրել են» Թուրքիային, Երդողանն իր ուղեւծում տեղեկացրել է, որ Թուրքիան մեծ ուադրույթամբ է հետեւում օրինազծին առնչվող ջանքերին: «Այս նախագիծն ուղղակիորեն նշանակեւում ունի Թուրքիայի հանրաղեւտության ութեւութանը, թուրք ժողովրդին եւ Ֆրանսիայում թուրք համայնքին ու դիտարկվում է որդես թեւնամանֆ...», նամակում

նշել է Թուրքիայի վարչաղեւքը: Ֆրանսիայի Սեւնասում օրինազծի ընդունումը դիտարկելով որդես Հայաստան-Թուրքիա հարաբերությունների կարգավորմանն ուղղված ջանքերին որեւէ կերղ չնղաասող՝ Երդողանը ավելացնում է. «Այդղիսի ֆայլերը խոչընդոտ են հարուցում ձեւարսութույնը բացահայտելու համար», գրել է Երդողանն ու կարծիք հայտնել, թե թուրք-ֆրանսիական հարաբերությունները չղեւք է կախված լինեւ երրորդ կողմից:

Տվյալ դեղմում Թուրքիայի վարչաղեւքը նեղմիս մոտեցում է ցուցաբերում, ֆանի որ ձիւք նույն սրամաբանութանը՝ հայ-ֆրանսիական հարաբերությունները չղեւք է կախված լինեւ երրորդ կողմից՝ Թուրքիայից:

Յունիբանկը նոր մասնաձեւուղ է բացել Դալիթաւեւում

Յունիբանկը, հավասարիմ մնալով Երեւանի բոլոր քաղաքներում եւ մարզերում ներկայացված լինելու եւ բանկային սղասարկուղը ֆաղափարների համար առավել հարմարալեւ դարձնելու ռազմավարութանը, շարունակում է մասնաձեւուղային ցանցի ընդլայնումը: Ս.թ. դեկտեմբերի 14-ին ՀՀ Կեւսրոնական բանկը գրանցել է Յունիբանկի «Դալիթաւեւ» նոր մասնաձեւուղը, որի հասցեւն է ֆ.Երեւան, Տ.Պեւսրոյան 24/3: Նախատեսվում է, որ մինչեւ տարեվերջ մասնաձեւուղը կսկսի հաձախորդների սղասարկման գործընթացը, այդ թվում՝ ավանդների ընդունում, վարկավորում, բանկային ֆարսերի սրամաղում եւ սղասարկում, UNISTREAM դրամական փոխանցումների իրականացում, կոմունալ վճարումների ընդունում:

Դալիթաւեւն մասնաձեւուղի բացմամբ Յունիբանկի սղասարկման կեւերի ընդհանուր ֆանակը կազմեղ 38: Բանկը 18 մասնաձեւուղ ունի Երեւանում եւ 20 մասնաձեւուղ՝ մարզերում ու ԼՀՀ-ում: Մոսկվայում գործում է Յունիբանկի ներկայացուցչությունը: Մինչեւ տարեվերջ նախատեսվում է նոր մասնաձեւուղ բացել նաեւ Վանաձոր ֆաղալում: Ներկայումս մասնաձեւուղերի ֆանակով Յունիբանկը ՀՀ բանկերի առաջին հնգյակում է:

«Հայփոստ» նորացված բաժանմունքներ Միսիանում, Գորիսում եւ Տաթեւում

մունքի: Զեչիղյանի ներկայացմամբ, «Հայփոստ» բոլոր բաժանմունքներում անվտանգությունը բարձր մակարդակի վրա է: «Տեղադրվել են ազդանշանային համակարգեր, սեսաձայնագրային սարավորումներ, բաժանմունքներում իրականացվում է 24-ժամյա վերահսկողություն, հետեւաբար բոլորին խորհուրդ ենք տալիս ուրիւք վայրերում զողություն կատարել»: Ինչ վերաբերում է «Հայփոստ» երկու բաժանմունքներում 28 մլն դրամի գողությունը, աղա ընկերությունը փոխհատուցել է այդ գումարը:

Արմեն Գեւորգյանը, բարձր գնահատելով «Հայփոստ» կատարած աշխատանքը, զեւսեց, որ համայնքի կյանքում եւս մեկ խնդիր

«Հայփոստ» Միսիանի եւ Գորիսի փոստային մասնաձեւուղերի եւ Տաթեւ գյուղի փոստային բաժանմունքի վերաբացման արարողությունը տեղի ունեցավ երեկ՝ «Հայփոստ» հավասարմագրային կառավարիչ խուման-Պարլո Զեչիղյանի, սարածային կառավարման նախարար Արմեն Գեւորգյանի եւ Սյունիքի մարզղեւ Սուրեւն հաչաւոյանի մասնակցութանը:

Այս կառույցներում նորացվել են աշխատանքային սանղարսները, փոխվել ենթակառույցները, տեղադրվել արդի ծրագրերի համաղասախանող նոր համակարգիչներ, նորացվել է մալուխային համակարգը: Խուման-Պարլո Զեչիղյանի փոխանցմամբ, աղազայում նախատեսվում է ավելի բարձրացնել «Հայփոստ» օղերափոլությունը:

Նոր ծառայությունների կազմակերպման եւ մասուցման նղասարկով «Հայփոստը» բանակցություններ է վարում ֆրանսիական փոստի հետ, որի 15 աշխատակիցներ ծանոթացել են «Հայփոստի» վիձակին եւ կօզնեն ծառայությունների օղերափոլության եւ որակի բարձրացման հարցում: Ֆինանսական եւ այլ ծառայությունների կազմակերպմանը կօժանդակի իտալական փոստը: Բանակցություններ են տարվում նաեւ ռուսական փոստի հետ: Հունվարից ռուսական փոստի բաժանմունքից հնարավոր կլինի օղերափոլ ողայմաններում գումար փոխանցել «Հայփոստ» բաժան-

լուծվեց: «Հասանք մվաձումներից մեկին, որը կում է համայնքային ծառայությունների մասուցման որակի բարձրացում: Ուրախալի է, որ «Հայփոստ» բաժանմունքների մեծամասնությունը մարզերում է, ֆանի որ մարզային ծառայություններն էլ ողեւ է ունեւան այն որակը, ինչ մարաղաղում են խոոո ֆաղալներում է»:

Մինչեւ տարեվերջ կնորացվեն Ազարակի, Զաղարանի եւ Կաղանի փոստային բաժանմունքները: Մինչեւ տարեվերջ ընկերությունը նախատեսում է վերաբացված բաժանմունքների թիվը հասցնել 104-ի:

Հ. ՏԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ Տաթեւ

Ջուրը հիճոդություն ունի Մեր ջուրը դարձել է վաս հիճոդություն կրող

Գիտնականները տեսական ժամանակ ուսումնասիրել են ջրի կառուցվածքը և եկել եզրակացության, որ ջուրը որոշակի տեղեկատվություն կրող է: Ջուրը, ֆիզիկական կազմը չփոխելով, բյուրեղային դասավորվածության միկրոսկոպիկ մասերում է ձևավորում՝ սրամադրություն, տեղեկություն, միջ էլ հիճոդություն փոխանցելով: Ուսումնասիրությունները համոզում են, որ ջուրը համակարգի նման խտացել է հազարամյակների տեղեկատվությունը՝ այդպիսով դառնալով սկյալ սարածում տեղի ունեցող գործընթացներն իր բյուրեղներում արձանագրող: Կգա այն ժամանակը, որ ուսումնասիրելով ջրի այդ հասկությունները գիտնականները կկարողանան վերականգնել սկյալ սարածում տեղի ունեցող բնության գործընթացներն ու անգամ այնտեղ գործող ազդերի բնութագրող: Մեր օրգանիզմը 75 տոկոսով կազմված է ջրից, ուսի զարմանալի չէ, որ մենք, բնակվելով այս հողի վրա և խմելով այս սարածի ջուրը, մեր գեներում կրում ենք ողջ ինֆորմացիան, որ հազարամյակներով փոխանցել է ջուրը մեր օրգանիզմին: Ավելին՝ մարդու օրգանիզմի մերսի ջուրը իր կառուցվածքով համընկնում է իր ծննդավայրի ջրի կառուցվածքին, այնպես որ «հայրենիք» բառը մաքուր ֆիզիոլոգիական իմաստ ունի: Իսկ եթե մեր խմածը մեռած (վաս ինֆորմացիա կրող) ջուր է, ապա այսպես մենք բթանում ենք, կորցնում հայրենիքի զգացողությունը և հե՛տևում ենք նաև այն վայրից, որի ջուրը նույնական է մեր օրգանիզմի ջրին: Սակայն նույն սարածի ջուրը կրող մարդկանց մեջ նույնիսկ հեռակալ է գործում՝ բնությունն այդպես է կարգավորում երկրի հեծ կառավարությունը՝ մեր մեջ աղմուկով ջրի հիճոդությամբ:

Գիտնականներին հետաքրքրում է լուրջ բան, և այս իմաստով ստացվող արդյունքները գերազանցում են անգամ մեզ ստանդարտ սահմանը: Ասեմք՝ հոգեբան կամ դասական երաժշտություն «լսած» ջրի բյուրեղները գեղեցիկ և սիմետրիկ են, ծանր ռոֆ ջրի բյուրեղները դարձնում է անկանոն և թափ: Կամ՝ լեռնային մաքուր աղբյուրներից վերցված ջրի բյուրեղները դարձապես կասարյալ են, իսկ մաքուր դասական սարածի ջրի բյուրեղը ոչ մի կանոնավորություն չունի և աղճատված է: Կասարյալ բյուրեղներով ջուրը խմած մարդու օրգանիզմն անմիջապես ակտիվանում է, հաղթահարում է հիվանդությունը, ազդեցիկ է, դեպրեսիան, իսկ աղճատված բյուրեղներով ջուրը հիվանդ օրգանիզմին ավելի վաս վիճակի է տանում:

Ջրի մասին այս գիտելիքները, որի հետքերն ընկել են գիտնականները, և նրանց ուսումնասիրությունները դեռ լուրջ «ջրային» գաղտնիքներ են բացելու, հավանաբար իմացել են մեր մախնիները, այլապես այդ գիտելիքները սարքեր ձեռքով չէին դառնալու: Ասեմք՝ հեֆիաթները հերոսը միջոց գնում է անմահական ջրի հետևից, որը բերելուց հետո հիվանդը լավանում է: Կամ՝ արդյոք այս գիտելիքը չի՞ թափանցում սուրբ ջրով բուժելու ավանդույթի մեջ: Գիտնականներն ասում են, որ լավ կառուցված ունի բնական հոսող ջուրը, իսկ խողովակաճարով անցնող և մեր սենյակում խողովակից լցվող ջուրն արդեն դեֆորմացված է և վաս կառուցվածք կրող է: Հիմա մասերացրեմ, թե ի՞նչ ավերներ է գործել մարդն ամբողջ աշխարհում՝ իր կենսագործունեությանը աղտոտելով ջուրը և խաթարելով նրա կառուցվածքը: Ողջ աշխարհում, փաստերեն, գերակշռում է վաս հիճոդություն ունեցող ջուրը, որը խախտում է մարդու օրգանիզմի ներդաճակությունը, ավելացնում է հիվանդությունները:

Իսկ հիմա այս բոլորին մայեմ հայերիս դասուհանից: Վերջերս հերթական անգամ ընդունվեց Երզնկա միջավայրի աղտոտվածության մեծացմանը նպաստող մի օրենք, հերթականը նրանցից, որոնք ընդլայնում են Հայաստանի համադրյունաբերողների գործունեության ծավալները, իսկ այդ գործունեության ողջ աղբը դրսև է դարձնում մեր բազմաշառ ջուրը: Ինչպես Աժ դասականավոր Լիլիթ Գալստյանն է մասկերավոր ասում՝ Հայաստանը դարձել է մի մեծ համաճար: Մենք այնքան էլ լավ չգիտենք բնության օրենքները, մենք չենք խորանում գիտության մոր ուսումնասիրությունների մեջ, մեզ հետաքրքրում է այսրոպեական ցահոյքը, այն էլ ոչ թե ցահոյքի՝ ազգի մեծ մասի, այլ մի ֆանիսի համար, որոնց ցահոյքն ուղիղ համեմատական է ողջ ազգի նկարագրին ունեցող ջրի աղտոտման ասիճանին: Մենք չգիտենք մեր ժամանակի մեջ վաս հիճոդություն ձեռք բերած և աղտոտված ջուրն ի՞նչ ավեր է գործելու հայոց գեներում և ի՞նչ հիճոդություն է փոխանցելու: Սակայն եթե նկատի ունենանք մեզ համար անսովոր հիվանդությունների սարածումը այսօր մաքուր Հայաստանում, հիվանդանոցներում մայրամալ ցանկացող մեր կանանց հերթերը արհեստական բեղմնավորման համար, եթե նկատի ունենանք արագազորի մեծ ծավալն ու ընդհանուր դեպրեսիոն սրամադրությունը, ապա կհասկանանք, որ աշխարհի մեր անկյունում ես մեր ջուրն արդեն դարձել է վաս հիճոդություն կրող: Ու երեկ կարիք ունեմք գիտնականների, մասնագետների հիմնավորված բացատրությունների, որոնց կլսեն այս երկրի ճակատագիրն ուղղորդողները:

ՄԱՐԻՆԵ ՍԵՆՍԵՅԱՆ

Միջին Արևելքի սարածի ու յասկաղի Սուրիա-Լիբանանի մեջ, յեսեղեռնի անմիջական յաջորդող սարիներում, հրադարակ եկալ մափամափուր հայրենասիրութամբ սերունդ մը, որուն յանձնուեցալ ազգային դասախանասուութիւնը. անոնց մէկ աջը սեւեռուած մնաց հայրենիքին ու անոր սրբութիւններուն, իսկ միաւր՝ անադաշի աազմերէն վերադարձ ժողովուրդին կրթական, մակութային հարսութիւններուն:

Անոնցմէ ասեմք՝ արդէն յաջողած անձնասութիւն դարձած իրենց ասադարձներուն մեջ, բոլորանուր մասնակցութիւն բերին սփիւռքահայ կեանքին մերս ու ժամանակի թաւալին դէմ դայաբարելով ուզեցին անեմակարճ ժամանակի մեջ աս գործ սեսնել, որդէսգի կարենային ամբողջացած սեսնել իրենց երազը, հասնելու նոր հորիզոններու և իրենց յաջորդող

կան հաւաստով ալ ջերմացուցած: Կարոն ծառայած է Սուրբ խորանին և մասնակցած՝ Հայաստանեայց եկեղեցւոյ զանազան մարմիններուն մեջ Հայէկի, Դամասկոսի թէ Պէյրուքի համայնքներէն մերս:

Լիբանանի ֆաղափաղական դաստրագմին Կարադէս կընտրուի Թէֆեան մակութային միութեան հիմնադիրներու մարմնի անդամ: Անոր մասնակցութիւնը կըլլայ օրհնաբեր: Պատրագի անձնէն ինտր օրերուն, միութեան ծանր դարձումներուն սակ Պէյրուքի Վահան Թէֆեան վարժարանը ստիդուած դիտի ըլլար փակել իր դռները: Ոչ մէկ եկամուտ ունէլ աղբիւրէ: Պարտուած էր մաե Թէֆեանի եղբորնը, ուրէլ եես ցամբաճ էին բոլոր եկամուտները: Նախախնամութիւնը կարծէլ զիմ բերած ըլլար Թէֆեանի այդ վերին մարմինն: Պարոն Յարութիւնեան սեսլա-

փիթը հոս կ'անուր... Չսխալեցալ, զարմանալի դասկեր մը դարձուեցալ այդ երեկոյ. աւելի ֆան ֆան կտրուեալ գուցահանդէսը մօտ ֆառասուն հազար դոլարի հասոյթ մը աղախուլեց Թէֆեանին: Շաբաթ մը եսփ սասցամբ ուրիշ 40 հազարի չէլ մը Լու Անջելոսէն և ինը հազարի չէլ մը Տիթրոյէն: 90 հազար դոլարի եկամուտ մը, որուն 20 հազար դիտի սուրէ վարդէսին, 10 հազարը ճանադարհաճախի և դասաւանդութեան փոխադրութեան ու մնացածը՝ Վահան Թէֆեան վարժարանին:

Դամը հասալ Պէյրուք, ուսուցիչներու վճարումները կատարուեցան, դարձերը փակուեցան ու փառք սիրուց, մեր դրոցին դռները բաց դարձուցան, այդ օրերու 700-ի հասնող աակերտութեան առաջ:

Նմանօրինակ նուիրահաաֆներ ան կազմակերպեց մաե Լիբանանի,

Տայրենասութ գործիչն ու բարերարը՝ Կարօ Յարութիւնեան Մահուան ֆառասութիւն առթիւ

սերունդին կարենալ յանձնելու արժանաւոր ընկերային, բարօք ընթանակն ու յառաջադէմ ազգային կեանք մը:

Այդ սերունդին ներկայացուցիչներէն եղալ, անկասկած, Կարօ (Կարադէս) Յարութիւնեանը:

Գիտցալ հետադարձել ամէն գործ առանց վիասելու, առանց սասանսելու, առանց դոյզն յուսահասութեան: Ինչպէս իր անձնական առեւտրական գործին ան հասալ առագօրէն, յաճախ նոյն խնդրի համար ֆանի մը անգամներ ստիդուաբար մեկնելով հեռաւոր Եւրոպա, այնպէս ալ իրեն վասահուած ազգային դասախանասութիւններուն, ան հետամուտ դարձալ ժամանակին կատարելու իրեն վասահուած յանձնարարութիւնները:

Կիրոսի, Սուրիոյ, Յորդանանի զանազան հայաւաս ֆաղափներու մեջ:

Ան զանադարձ և մաե ԴԲԸՄ-ի Լիբանանի Երջանակի Կրթական յանձնաժողովին, որուն միջոցով օգտակար եղալ ուսումնասնէլ մեր աակերտներուն և համալսարանական ուսանողութեան: Ուսումը նկատած է հիմնաֆարը աղազայի մեր երիտասարդութեան, որ դիտի դասախանասութեանը յաւելեալ դասախանասութիւններ ազգային մեր կեանքին մերս: Շաս անգամ ան նուիրած է առանց յայտարարելու իր անունը: Լալ գիտէմ, որ ան, խորհրդադասաբար, միութեան հասած է զանազան կարեւոր ձեռնարկներու:

2002 սարին կ'ըլլայ ինտր օրհան 3արութիւնեան ընթանիին համար, նոյնքան մաե՝ ՌԱԿ-ԹՄՄ մեծ ընթանիին: Կը կորսնցնէմ ընկերուի Քնարը, որ զոհ կ'երթար անողով հիւանդութեան: Իր սիրեցեալ կնոջ յիւստակին Կարօն ամբողջ զիւր մը կը կառուցէ Քնարաւան անունով, Քնարաւանի ազատագրած Երջանի մեջ, և կը սեղանուրէ 20 հայ ընթանիին: Գիւրը կը լրացնէ բոլոր դայանները՝ ջուր, էլեֆտականութիւն, դրոց, մակութային սուս, ճամբայ:

Ու իրենց ծնողաց բարի օրհնակին հետեցան երեք եղբայրները: Իւրաֆանչիւրն անոնց՝ ազգային սարքեր ճամբով. 2003-ին Նարեկի մախաձեռնութեամբ և իր հօր օրհնութեամբ հիմնուեցալ Նարեկացի արուեսի միութիւնը Հայաստանի և Արցախի մեջ, Կոմիտասը՝ բժշկա-առողջադասական մարզէն մերս կը սանի յայն աշխատանք, իսկ Սարօն ԹՄՄ-ի և ԴԲԸՄ-ի ճանադարհով կը մասնակից մեր ազգային կեանքին:

3արութիւնեանը Հայաստանի և Արցախի մեջ, Կոմիտասը՝ բժշկա-առողջադասական մարզէն մերս կը սանի յայն աշխատանք, իսկ Սարօն ԹՄՄ-ի և ԴԲԸՄ-ի ճանադարհով կը մասնակից մեր ազգային կեանքին:

3արութիւնեան, կրթանուր մեր բարեկամը, դիտի մնայ Թէֆեան մեծ ընթանիին երախտարներէն, ու հասալ ճիւղ դասուր՝ ճիւղ նպասակի: Թող անոր բարի օրհնակը ըլլայ վարակիչ մեր նոր սերունդներուն համար:

Սյս որդէս մախարան. այժմ արձանագրեմք, որ Կարադէս, ինչպէս սովոր էինք ըսել՝ Կարօն մեծ է Հայէկ, 1933-ին, քաթար Կարադէս և Տոսոն (Սուրաեսան) այնքաղ ընթանիին յարկէն մերս, ըլլալով 5-րդ զաակը: Դժբախտութիւնը կ'ունենայ 6 սարեկանին կորսնցնելու մայրը:

Հայէկի այնքաղ յիմներու վարժարանը՝ Կրթախորացը յաճախելէ եսփ կը Երանակէ իր ուսումն ու կ'աւարտէ Քարէն Եփիէ ճեմարանը, որմէ յետոյ կը սկսի աշխատել իր հօրը խանութը: Շոսով, արդէն 18 սարեկան, կը ստանձնէ հօր գործին դասախանասութիւնը ու զայն սարածելով մախ Սուրիոյ և Լիբանանի մեջ, այնուհետեւ զայն կը ծաւալէ դեղի հեռաւոր հորիզոններ՝ հասնելով միւնչեի համալսարանի օնկաներ:

Պարոն Կ. Յարութիւնեան 1959-ին, կ'անուանայ բարեհամբալ Գունսաֆեան ընթանիին դստեր՝ Քնարին հետ, ԴԲԸՄ-ի Պէյրուքի Դարուի 3արութեան աղջկանց վարժարանի Երջանաւարտ և ՌԱԿ-ի զանազան յանձնախումբերու մեջ գործունեայ ընկերուիին հետ: Կը բախտարուի երեք մանչ զաակներով՝ Սարօ, Կոմիտաս և Նարեկ, որոնք իրենց բարձրագոյն կրթութիւնը սանալէ եսփ զանազան համալսարաններէ, կը միանան Կարոյին առեւտրական գործի մեծ ցանցին և այսօր կը սօրիմեն «Հարֆօ» էլեֆտրոնիկ գործիներու ընկերութիւնը, որուն կեդրոնավայրն է Նիւ Երզրի Ենզվուր ֆաղաբը: Կարադէս կը բախտարուի վեց թոնիկներով, որոնք բոլորն ալ Երանայի՝ մաս կը կազմեն սեղոյն մակութային խումբերուն:

Յիւսեմք հոս մաե, որ սեր և սիկին Կարադէս և Քնար Յարութիւնեաներ եղած են անյազ ընթերցասեր զոյգ մը և յաճախ, որդէս մեկենաս, ֆաղաբերած են երիտասարդ մեր գրողները:

Ան հասաւցեալ ֆրիսունայ մը եղած է և և սան մթնոլորտը ֆրիսունեա-

ՅԱՐԿՈՒ ԿԱՐԳԵՎԱՆԵԱՆ
Նի ՃՐԳԻ

Ադրբեջանը վախենում է Բաքվի վրա հարձակումներից

Ադրբեջանական ռազմաճակատները մեկ փորձագետի ու վերլուծաբանի, էլ չսասած՝ միջազգային համադասարան կառույցների կողմից չէ, որ սնանկ է որակվում՝ ելնելով ադրբեջանական բանակում սիրող ամենփոքար իրավիճակից: Ադրբեջանական իշխանությունները, չնայած ռազմաճակատային դրսևորումների իրադրությունը բացասական ազդեցությանը ոչ միայն երկրի ներքին, այլև դիվանդանի, հիմնականում այդ հեռուստաբաժնի լսարան չեն կարող գտնել այլ բան, քան ներքին լսարանը:

Սակայն երբ սարքեր ասյաններում նույն ադրբեջանական իշխանությունները դիրորոտում են մոտեցում են արտահայտում, անավել հաճախ դրանցում զուտ ռազմական լուծման գնալու դաստիարակությունը միջ է: Դրա փոխարեն, ամեն դեպքում համար, ադրբեջանցիները չեն մոռանում հիշատակել, թե դեռևս կողմ են խաղող բանակցություններով դարձաբաղված հակամարտության կարգավորմանը: Ինչպես ասում են, ասել ու անել՝ սարքեր բաներ են:

Պատերազմից ու Արցախը գրավելուց խոսող Ադրբեջանի դասարան մի ժամանակահատված է հնչում սերնդայինը, քիչ այս երկիրը դիմել է ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ին՝ «ռազմական հակամարտության դեմոկրատիկ բախումը հուսալից և անարժանիքից երկուսի համար

«ուժեղացված դաստիարակություն» կարգավիճակի» խնդրանքով: Խոսող Բաքվի հին հասկանում զանազան բավականին հայտնի «Կրգ Քալաթը» (Կույսի առարակ) հուսալիցի եւ ընդհանրապես «Իչերի Շեհիր»՝ Ներքին գաղափար կոչվող առաջին հասկանում, ինչպես նաև Գորիսումի ժայռադասարանների մեկուկուսուկու լանդշաֆտի մասին է:

Թե նույնպես երկու երեւոյթներն էլ ունենում են ժառանգության կամ արարման արդյունք են, եւ թե ինչի՞ հիման վրա կամ ի՞նչ ամվանակ են հայտնվել ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի համապատասխան ժառանգության օբյեկտների ցանկում, հետաքրքիր է կարող է լինել: Սակայն առավել հետաքրքիր է, թե ինչ ռազմական հակամարտության դեպքում համար է Ադրբեջանը «առաջնորդ» Բաքվում, շեշտելով Բաքվում զանազան մեկուկուսուկու օբյեկտները:

Այնպես է, որ այսօրինակ ֆայլը նախ քան ռազմական միջոցառում, աշխարհին եւս մեկ անգամ որդես ադրբեջանական մեկուկուսուկու մերկայացնելու, ասենք, նույն Կույսի առարակը, որ ոչ միայն առնչություն չունի ադրբեջանական իրողության հետ, այլև իր ստեղծման ժամանակաշրջանի անհայտության առումով հաստատված առավել հին է, քան ադրբեջանական մերկայացվող ժամանակները: Եվ սա այն հիմնավորմամբ, որ հասուն դաստիարակության կարգավիճակ սա-

նալու համար երեք դասարան դեմ է բավարարվի. Գուսարումը դեմ է ունենա համամարդկային մեծանկարություն, դաստիարակված լինի սեղանական իշխանությունների կողմից եւ չօգտագործվի ռազմական միջոցակետով:

Քարոզչության հետ մեկտեղ՝ թե որտեղից է Ադրբեջանը ռազմական հակամարտություն սղատում, այն էլ՝ Բաքվի ուղղությամբ, զավեցի թեմա կարող է դառնալ աշխարհին ու իրենց իրենց սեփական «գերազանցությունը» աղագուցելու մոլորցրված սարված այդ երկրի դասարան, հակադրություն երբ Բաքվից ոչ ցաս հեռու մի հակամարտություն այդպես էլ Ադրբեջանն ի գործ չէ լուծել՝ աշխարհում սիրող իրավունքներն ու սկզբունքներն ընդունելի անընդունակ կեցվածով: Ընդ որում, հակամարտության, բառի լայն իմաստով, դրսևորվում է ադրբեջանա-իրանական հարաբերություններում սարքեր մեղադրանքների ու «փոխհրաձգություն», կարող է զալ նաև Ադրբեջանի հարավից, սակայն թուրք աջունախ ճոճող այս երկրի մայրաքաղաքին սղառնացող վսանգներ, որտեղ դասարանային, չեն նկատվում:

Իսկ գուցե այսօրինակ ֆայլը նաև սեփական եղած-չեղած ընդդիմության կողմից ֆայլերի թատերաբեմ շին ֆաղաբ չդարձնելու մոլորան է: Դա էլ իրենց գիտեն:

Ա. ՏԱՐԻՆՅԱՆ

Միրիային առնչվող ռուսական բանաձեւ ՄԱԿ-ի ԱԽ-ում

Կանադացիները կհեռանան Միրիայից

ՄԱԿ-ի Անվանագրության խորհրդին առաջարկվել է Միրիային վերաբերող ռուսական բանաձեւի նախագիծ, հաղորդում է Ֆրանսուէրը:

Փաստաթուղթը դասադասում է հակամարտության բոլոր մասնակիցների՝ ինչպես կառավարական գործերի, այնպես էլ ընդդիմադիր բաժանումների բռնարարները: Միաժամանակ մտադրություն է արտահայտվում Միրիայի սարածում գործող անօդային կազմավորումներին զենքի ընդհատակյա մասնակարարումների կադրակցությամբ:

ԻՏԱՆ-ՏԱՍՍ-ը նշում է, որ բանաձեւի նախագիծը նաև հավանություն է տալիս Արաբական լիգայի խաղաղարար գործողություններին եւ կոչ է անում իշխանությունները ընդդիմություն ֆաղաբական երկխոսություն սկսել:

ՄԱԿ-ում ՈՂ ներկայացուցիչ Վիսալի Չուրկինի խոսքերով՝ փաստաթուղթը Դամասկոսի դեմ ուղղված դասաձեւիցներ չի առաջարկում, քանի որ դրանք «անարգասավոր» են:

Արեւմուտքը գոհունակությամբ է ընդունել ՈՂ բանաձեւի նախագիծը առաջարկման փաստը: ՄԱԿ-ում Ֆրանսիայի ներկայացուցիչ ժերար Արոն ռուսների առաջարկությունն անվանել է «անհավասարի իրարաձուլություն», քանի որ «Մոսկվան

ի վերջ առաջարկեց Միրիային վերաբերող բանաձեւի նախագիծ»: Արեւմուտքի որոշ դիվանագետներ Ֆրանսուէրի թղթակցին ասել են, որ փաստաթուղթը թեմա հավասարության նշան է դնում Միրիայի կառավարական ուժերի եւ ընդդիմության գործողությունների միջեւ, բայց ԱՄՆ-ը եւ մի քանի այլ երկրներ դասաձեւն են մոռոնային առնչվում եւ բանակցություններ սկսել:

Միաժամանակ հաղորդվում է, որ Կանադայի կառավարությունը որոշել է մինչեւ հունվար կազմակերպել Միրիայից իր ֆաղաբացիների կենտրոնացված դուրսբերումը: Ամենամոտ ժամանակներս բոլոր կանադացիները կարող են օգտվել ինքնակամ սարհանման հնարավորությունից, նշում է Ֆրանսուէրը:

Օսսական ինչ-ինչ դասառնեւով դեռևս Միրիայում զանազան կանադացիներին կոչ է արել անհարաղ հեռանալ այդ երկրից:

Կանադան մտադր է, որ Արեւմուտքի երկրների եւ արաբական դաստիարակների միջազգային դասաձեւիցները հեռանալով կսրուկ նվազել է Դամասկոսից իրականացվող առեւտրային չվերթերի թիվը: Բացի դրանից, ըստ ՄԱԿ-ի գնահատումների, Միրիայում «սկսվել է իսկական ֆաղաբացիական դասառնություն», քանի որ «Մոսկվան

Այդ «հարուս» Ադրբեջանը

Ինչ հիմարություն ասես, որ Բաքվում իրենց թույլ չեն տալիս: Միլի մեջլիսի դասառնակոր Ջալիլ Օրուջեւն, օրինակ, առաջարկել է, որ 2012 թ.-ից Ադրբեջանի դասական բյուջեում «առանձին սղողվ հասկացումներ արվեն Լեռնային Ղարաբաղին»: Նա, իհարկե, ավելացրել է, որ «այդ փողերը չեն ծախսվի, փոխարենը ԼՂ-ում աղորող հայերը կհանձնվեն, թե որքան հարուս է Ադրբեջանը ե...»: Պատկերացնում եմ... Երեւի Ջալիլ Օրուջեւը «սախտեյ-վախտեյի» օրը չափից ավելի է իրեն գանակոծել, արյուն կորցրել եւ ընկել մտավոր «կոնայի» մեջ: Դարկ է, որ իրեն խնայի: Եվ ֆաղբ թեյ խմի:

Ի հեռուկա նրա դոնոսախոսության՝ Ադրբեջանի դասական մարմինները սեւով սղոխակի վրա գրված՝ աղյուսակի տեսքով, հրադասակել են այդ «չափազանց հարուս երկրի» բյուջեային ոլորտի աշխատավարձերը: Ըստ այդմ, «Տնտեսական բում աղորող» երկրում գալիք սարվա դասական բյուջեով նախատեսված է, ներառյալ՝ «նորին գերազանցություն» Իլիամ Ալիեւի կարգադրությամբ սահմանված հավելումները, որ «դասական ծառայողների 1-ին կարգի» աշխատավարձը կկազմի... 93 մանաթ կամ ոչ ավելի, քան 100-110 դրլար: Ընդամենը:

Սա, երեւի, դասական ծառայության անցնող ադրբեջանցի երիտասարդի «մեկնարկային» եկամուտն է, որ, ինչպես թվերն ու իրականությունն են աղագուցում, որոշակիորեն ավելի միջ է, քան Արցախում է: Ընդ որում՝ նույն դասական ծառայողի համար: Եվ

այդդեմ՝ ցարունակ: Գիտության բնագավառում, մասնավորապես, Ադրբեջանում 19-րդ կարգի՝ «անասաղային» աշխատավարձն ավելին չէ, քան սանում է Արցախի դասական համալսարանի դոկտորը:

Նույն դասակարգ է նաև նվազագույն աշխատավարձի եւ թուրքների դասարանային: Մտադրում է, որ «հարուս» Ադրբեջանի առաջնորդ սահմանափակվում է միայն նախագաղային հունի արտահանությունից որոշակի մարդկանց եկամուտների աճով: Ինչպես օրինակ՝ դասական կոչվող նախաին ընկերության դեմոկրատ, որը, չիմանալով ինչպես ծախսել անաշխատ գումարները, Բաքվի արվարձաններից մեկում գանգալածաբար ֆանդում է ֆաղաբացիների սեփական սները: Եվ փոխհասուցում էլ չի վճարում, քանի որ «սարածից դասական է» իրեն:

Քարոզչությամբ, իհարկե, Ջալիլ Օրուջեւն ու նմանները ցաս բան կարող են ասել: Բայց փաստերն, ինչպես ասում են, անողորմ են: Եվ ցույց են տալիս, որ, ի հակակոչի սարքողող առաջնորդի, Ադրբեջանում ամենեւին էլ ավելի լավ չեն աղորում, քան հարեան երկրներում: Մի բան էլ ավելի. Արցախում մարդիկ ունեն հեռանկարի գիտակցում: Ինչպես նաև՝ որոշումներ ընդունելու իրավունք: Ի սարքերություն հարեան երկրի, որտեղ ֆաղաբացիները դասարան «հոս» են: Դամեւայն դեմոս, իշխող վերնախավը նրանց այդդեմ է «գնահատում»:

Դա է թերեւս դասառնը, որ Ջալիլ Օրուջեւը փորձում է «հոսին»

մեռնել, թե դասական բյուջեով Լեռնային Ղարաբաղին «հասկացվող գումարները կարող են ավանդ աղորող մարդկանց դրդել աղագուցության»: Իրականում, մինչդեռ, աղագուցությամբ հղի է թերեւս ադրբեջանական հանրությունը: Քանի որ այդ երկրում նախագահի դասական աշխատավարձը 15 000 մանաթ է:

Դեռևս գնալ դեմ է. ԼՂԳ նախագահն սանում է ուսուցիչ եւ բժշկի դուրյաբակին ընդամենը 3 անգամ գերազանցող աշխատավարձ: Ադրբեջանի դեմոկրատ սարքերությունը 15 եւ ավելի անգամ է: Չհաշված դասական նախաին ընկերության եւ Դեյ-դար Ալիեւի հիմնադրամի, ինչպես նաև սվերային այն բոլոր գումարները, որ վերահսկում են Իլիամ Ալիեւը, Մեհրիբան եւ Լեյլա Ալիեւաները: Այսինքն՝ իշխող կամը:

«А народ безмолвствует», սիտված ենք եւս մեկ անգամ մեջբերել ռուս դասականին: Եվ ավելացնել հայ դասականի ընդհանրացումը. «Սարսափելի է, երբ ժողովուրդը լռում է»: Դա երեւի լռություն է փոթորկից առաջ: Քանի որ մի ժողովուրդ, ինչքան էլ նրան «հոսի» սեղ դնեն, անվերջ չի լռում: Երբեմն գտվում են նաև «ոչխարները»: Երբ «հովվին» այդդեմ էլ չի «գտնում ջրելու սեղը»: Պատճառական սվալները վկայում են, որ Ադրբեջանի իշխող կամը մտադիր չէ «անաղագուցում օաղիս փմսրել»: Ուրեմն մնում է, որ «ոչխարներն աղագուցեն»:

ՎԱՏԻՎԱՆ ԱՊՐԵՍՅԱՆ Ստեփանակերտ

ՈՂ մարդահամարի արդյունքները

Դեկտեմբերի 16-ին «Ռոսիյսկայա գաղտնա» թերթում հրատարակվել են 2010-ի հոկտեմբերին ՈՂ-ում անցկացված մարդահամարի արդյունքները: Դրանց համաձայն, երկրի բնակչությունը կազմում է 142 մլն 857 հազար եւ 2002-ի համեմատությամբ կրճատվել է 2,3 միլիոնով (1,6 տոկոսով):

Բնակչության թվով Ռուսաստանն աշխարհում 8-րդ սեղում է Զինաստանից, Գնդկաստանից, ԱՄՆ-ից, Ինդոնեզիայից, Բրազիլիայից, Պակիստանից եւ Բանգլադեշից հետո:

Տվյալները վկայում են, որ ՈՂ-ում բնակչության նվազման տեմպերն արագացել են. եթե 1989-2002 թթ. բնակչությունը կրճատվել է 1,8 միլիոնով, աղա 2002-2010 թթ.՝ արդեն 2,3 միլիոնով: Ըստ որում գյուղական բնակչության կորուստները եռապատկան ավելի են ֆաղաբացից: 2002-ից հետո ամայացել են ամբողջ գյուղեր. դրանց թիվը նվազել է 8,5 հազարով: Եվս 19,4 հազար գյուղական բնակավայր իրավաբանորեն գոյություն ունի, բայց փաստորեն ամայի է:

Ռուսաստանցիները դանդաղ ծերանում են. եթե 2002-ին միջին տարիքը 37,7 էր, աղա 2010-ին այն կազմել է 39:

Կանայք հեզգիտեւ ավելի մեծ թիվ են կազմում. ներկայումս նրանք ղառարկանցից 10,7 միլիոնով ցաս են: 2002-ի համեմատությամբ ամուսնական զույգերի քանակը նվազել է 1 միլիոնով եւ կազմում է 33 միլիոն (13 տոկոսը՝ ոչ դասական զույգեր): Ամուսնալուծությունները ցասացել են, 16 տարեկանից փոքրերի ամուսնությունները դասակարգվել են:

Ինչ վերաբերում է բնակչության ազգային կազմին, ռուսաստանցիների 80,9 տոկոսը իրեն ռուս է համարում (2002-ին՝ 80,64), բաբարները բաժինը մնացել է անփոփոխ՝ 3,87 տոկոս: Երրորդ սեղում մնում են ուկրաինացիները, բայց նրանց բաժինը 2,05-ից իջել է 1,41 տոկոսի: Նրանց հաջորդում են բալկիները, չովաբները, չեչենները, հայերը, ավարները, մորդվաները եւ դազարները: Մյուս ազգությունների համեմատությամբ ավելի ցաս անել է չեչենների, ավարների եւ հայերի թիվը:

ԿԻՆՈԳՐԱԿ

Մեկնարկում է իսպախան ֆիլմերի փառասուրը

Դեկտեմբերի 20-25 կմեկնարկի իսպախան ֆիլմերի փառասուրը, որի ընթացում կցուցադրվեն 7 ֆիլմ:

Իսպախանի դեպքում Գայասանուն՝ Բրունո Ակադեմիի փառասուրի մասին ասել է. «Այս սարի Գայասանունը սեղի է ունենում իսպախան ֆիլմերի երկրորդ փառասուրը: Նախորդ սարի այն մեծ հաջողությունը արձանագրեց հանդիսատեսի եւ քննադատների շնորհիվ, ինչն էլ մեզ վստահություն ներշնչեց այս մեկնարկային մեկնարկի փառասուրը կարեւորությամբ վերաբերյալ, եւ այն բարձրակարգ խթան հանդիսացավ: Ըստ այդմ, այս սարի եւս իսպախանի դեպքում, հաշվի առնելով իսպախան ֆիլմերի մեծ ավանդը համաշխարհային կինոյի դասակարգում մեզ, առաջարկում է ժամանակակից իսպախանի մեկնարկային եւ սոցիալական իրականության մասին դաստիարակիչ լինելու բարձրակարգ շնորհիվ: Կասկած չկա, որ իսպախան կինոմասնագրանքը դաստիարակչական մեծ նշանակություն ունի, եւ ֆիլմերը միջոց են դառնում «Իսպախանի միտքն ու հոգին» ավելի մոտիկից ճանաչելու համար: Եվ հենց այս դաստիարակչական փառասուրը են պարտադրյալ եւ քննադատական մեծ սեր կապերը, որոնք ավանդաբար միավորում են իսպախանի եւ Գայասանի մեկնարկայինը»:

Բոլոր ֆիլմերը կմեկնարկվեն արվեստագիտության թեկնածու Սառա Նալբանդյանի կողմից, որոնք կցուցադրվեն իսպախան լեզվով եւ անգլերեն սուբթիտրերով: Իսպախան ֆիլմերի բաղադրյալը կազմի Մարիո Սեսթանի «Պիեթրոյի կինոյի լարային կլիմայի փոփոխությունը»: Կինոյի Եվրո Մոդերնի, Նինո Ռոսայի եւ Լուիս Բակալովի ստեղծագործությունները: Գայասանի կինոյի լուսանկարիչ Վահե Մելիքյանի «Յուրեղնակ Պոլո» լուսանկարների ցուցահանդեսը: Նեմե, որ Վահե Մելիքյանի իր առաջին ֆոտոսյուրիզի են ընկերացել է 7 սարեկանում եւ մինչ օրս մնում է հավասարի իր ընթաց գործին: Բազմաթիվ ֆոտոսյուրիզների եւ ցուցահանդեսների մասնակից է: Վահեի առաջին անհատական ցուցահանդեսը կայացել է 2003 թ.-ին, Երեւանում: Առավել հայտնի են նաև՝ «Յայ գյուղը», «Պիեթրոյի Երեւան», «Արեւելյան ռուկա», «Կրակոս Կարմեն», «Քիսոսնյա Գայասան» ցուցերը: 2008 թ.-ին Վահեի նախատեսվել էր ցուցադրվել ողջ իսպախանում, այդուհանդերձ Գայասանի հյուրընկալ մթնոլորտը նրան բաց չթողեց եւ ստեղծվեց «Յուրեղնակ Պոլո» ցուցը:

Մինչ փառասուրի մեկնարկը «Ազգ»-ը գրուցեց Պեռական համազգային թատրոնի սնունդը Վարդան Սկրյաչյանի հետ, որն ասաց. «Անցյալ սարի եւս կազմակերպել էինք իսպախան ֆիլմերի փառասուրը, որն առաջին անգամ էր սեղի ունենում: Դրան զուգահեռ կազմակերպվեց Գավիթ Միմասյանի անհատական ցուցահանդեսը՝ «Իսպախան կարդեք» խորագրով: Անցյալ սարի արձագանքները մեզ վստահեցրին, որ մենք ձիգ զօր կլանենք եւ մեզ միջոց միջոցով ավանդ

կազմակերպելու, ինչը բարձրակարգ բնույթ կկրի»: «Ազգ»-ի հարցին, թե որն է փառասուրի նպատակը, Վարդան Սկրյաչյանը պատասխանեց. «Նպատակն է ծանոթանալ իսպախանի մեկնարկին, թե ինչ է կատարվում այնտեղ, ինչպիսի արվեստագետներ կան եւ ինչ ֆիլմեր են նկարահանվում: Սա նաեւ խթանում է, որ Գայասանունը սովորող լեզվաբան երիտասարդները զարգացնեն իսպախան լեզվի իմացությունը», այն հարցին, թե ի՞նչ սկզբունքով են ընտրվել ֆիլմերը Վ. Սկրյաչյանը պատասխանեց. «Փառասուրի ցուցահանդեսը մերկայացվող բոլոր ֆիլմերը, նկարահանվել են իսպախանի մեկնարկային ընթացքում եւ իրենց կողմից է եղել»:

Ընդգծեմք, որ դեկտեմբերի 20-ին կցուցադրվի ռեժիսոր Զակոն Կամոյի «Այլեւս առաջվանը չի լինելու» կասկերգությունը: Այս ֆիլմը դասնում է համաշխարհային ցուցահանդեսի մասին, որոնք դրոշմի ավարտական ֆունկցիաներից հետո արձակուրդ են մեկնում, ինչը հետագայում վերածվում է մարտահրավերի միմյանց եւ սեփական անձի հանդեպ: Դեկտեմբերի 21-ին կցուցադրվի ռեժիսոր Զուլիխա Մանգրոյի «Եթե քո սեղը լինեն» կասկերգությունը: Ֆիլմում ներկայացվում է, որ մի գիշեր Անդրեան, Բեռնո եւ Զիլիան հանդիպում են ծովափին ու հանկարծ լույսի անսպասելի առկայից մեծ հետաքրքրություն են առաջացնում ընդունում է մյուսի կերպարները: Դեկտեմբերի 22-ին հանդիսատեսի դասին կներկայացվի Զորո Պիլիսի «Եվ ամիսը դառնում է» դրամա: Ֆիլմը դասնում է ֆրանսիացի հոլիվուդ ֆիլմի մասին, որ որոշում է թողնել Պիլիսի ցուցահանդեսը եւ ընտանիքի հետ սեղանի վրա հեռու վայրեր, այն բանից հետո, երբ այդ ցուցահանդեսը արձակուրդի կառուցման մասին որոշում է կայացվում: Դեկտեմբերի 23-ին ռեժիսոր Պոլոյի Ավասի «Ջովաննայի հայրիկը» դրաման: Այն մի զգալի առջև մասին է, որ հայրը ցանկանում էր հակառակն առաջացնել, իր ուսանողներից մեկին խնդրում է ուսուցողության արժանացնել աղջկան: Սակայն այդ աղջկանը՝ Զովաննան իր խնդիրը հողի վրա ստանում է իր լավագույն ընկերուհուն եւ հայտնվում հոգեբուժարանում: Նույն օրը կցուցադրվի եւս մի ֆիլմ՝ «Մեր կոչվող ճանապարհորդություն», որի ռեժիսորն է Միլեյե Պլաչիդոն: Ֆիլմը դասնում է գրող Ռինա Ֆաչոնի մասին, որը հայտնի է Սիբիլա Ալեքանո գրական ծածկանունով: Կարգավոր երիտասարդ դուստր Կամոյանայի բանաստեղծությունները, սիրահարվում է նրան: Սակայն իր ծննդավայրում Գինոյին «խելագար» են անվանում: Եթե ձիգ է, որ իր կյանքի մեծ մասը դուրս է եկել կայսրի հոգեբուժարանում, ապա ձեռնարկ է, որ «ժողովրդի ծայրը՝ Աստու ծայրն է»: Դեկտեմբերի 24-ին կցուցադրվի «1000» Եվրո սերունդը կասկերգությունը, որի ռեժիսորն է Մասիմո Վենիերը: Այս ֆիլմը ներկայացնում է Երեսուկանյա մի կնոջ կյանքի դասնությունը, որը աշխատում է մի ընկերության մարկեթինգի բաժնում, որտեղից էլ ծավալվում են մի քանի բարդ իրադարձություններ:

Փառասուրի վերջին օրը՝ դեկտեմբերի 25-ին կցուցադրվի ռեժիսոր Երման Օլմիի «Գայասան» դրաման, որը ներկայացնում է փիլիսոփայության դասախոսի կյանքը, որ մի քանի արժեքների համար զսնվում է հետախուզման մեջ: Մուսն ազատ է: ՄԱՆՈՒ ՄԱՆՈՒՄԱՆՈՒ

Գայասանի Ազգային արխիվում դասավորվող ցեղասպանության վերաբերյալ նյութերի հիման վրա Ազգային արխիվի մասնաճյուղում մինչեւ 2015 թվականը կհրատարակվի «Վեցամյա փառասուր» եռահատոր գիրքը: Ազգային արխիվի սնունդը Ամասունի Վիրաբյանի հավաստմամբ՝ գիրքը ընդգրկելու է ցեղասպանության վերաբերյալ բազմաթիվ փաստաթղթեր ու ակնմատենների վկայություններ: Այն ներառելու է բոլոր փաստերն ամբողջով. «Նույնիսկ եթե կինը լացելով չորս նախադասություն է արձարել»,- հավաստեց Գայասանը: Վիրաբյանը: Գայասանը բաժանվել են ըստ աշխարհագրական ուղղվածու-

թվականներին դասնահանվել եւ դասավորվում են Ազգային արխիվում: Առանձին խմբի մեջ են դասակարգվում ռուսական բանակի ռազմական անփութագրերը, որոնք անեն օր ուղարկվել են բանակի հրամանատարությանը: 1965թ.-ից հետո, երբ Գայասանում այլեւս արգելված չէր ցեղասպանության մասին խոսելը, հնարավորություն ընձեռնվեց ակնմատեններից գրի առնել Եղեռնի սարիներին նրանց ճեպերն ու ամրագրել: Մասն էլ կազմում են արխիվում գտնվող ցեղասպանության վերաբերյալ նյութերի վերջին խումբը: «Վեցամյա փառասուր» հրատարակվելու է հայերեն, ռուսերեն եւ անգլերեն լեզուներով: Մեր այն

ցուցումը ցեղասպանությունը վերադարձնելու հարցին ցուցանում հարցում է անցակցել, ինչն էլ ամբողջությամբ ներառվելու է «Վեցամյա փառասուր» գրքի մեջ: Ցեղասպանության փաստաթղթերից ուրվագծվում է այն հանգամանքը, որ այն գյուղերում, որտեղ հայերը դիմադրություն են կազմակերպել, զոհերի թիվը աստիճանաբար մեծացել է: Ինչպես նաեւ Գ. Ավագյանը, այս փաստաթղթերում ամբողջությամբ ընդգծվում է թուրքերի ջարդի ֆաղափականության մասին, այն է՝ զինաթափելի հայերին եւ մեջքից հարվածել: Գայասանի Ազգային արխիվի սնունդը Ա. Վիրաբյանի կարծիքով «Վեցամյա փառասուր» բացառիկ

«Վեցամյա փառասուր» եռահատոր գիրքը

թյան: Առաջին հատորը ներառում է Վանի մահանգը, երկրորդը՝ Բիթլիսի մահանգը՝ Սասունով ու Մուսուլով, երրորդը ընդգրկում է Արեւմտյան Գայասանի մնացած ցուցաները:

Գայասանի Ազգային արխիվում ցեղասպանության վերաբերյալ ընդ 12.000 նյութ է դասավորվում: Տարբեր ժամանակներում ստեղծված այս փաստաթղթերը, որոնք կներառվեն «Վեցամյա փառասուր» մեջ, ունեն հսկայական ծավալ: Առաջին խմբում ընդգրկված են դեռեւս 1890-ական թվականներին Արեւմտյան Գայասանում կատարվող իրադարձությունները, երբ հայ բնակչության նկատմամբ կիրառվեց խուճուրդային սպառնալիքները: Գայասանի Ազգային արխիվում դասավորված են նաեւ Մեծ Եղեռնի ակնմատենների ընդ 600 վկայություններ: «Նյութերը համարակալված են, դրանց վրա մասնագիտորեն համարներ կան նշված, որոնք, սակայն, ամբողջական չեն, ինչից էլ ենթադրում ենք, որ կան բազմաթիվ փաստաթղթեր, որոնք անհետացել են: Գայասանի միայն, որ այդ սարիներին Ջալալ Եսայանը փաստաթղթերի մի սկզբնական իր հետ սեղանի վրա է Եփրատի հավանաբար արձարելու համար, բայց այդպես էլ չի հրատարակել: Իսկ այդ փաստաթղթերի ձևակազմը մեզ համար մնացել է անորոշ», - ասաց Գ. Ավագյանը:

հարցին, թե արդյո՞ք գիրքը երբեք լույս կստանա թուրքերին լեզվով, Ա. Վիրաբյանը պատասխանեց, որ իրենք մտածում են այդ ուղղությամբ, խնդիրը հնարավորությունների հետ է կապված:

Պատմական գիտությունների թեկնածու Գոհար Ավագյանը, ով զբաղվում է գրի կազմման աշխատանքներով, ասաց, որ բազմաթիվ փաստաթղթերի հետ միասին Գայասանի Ազգային արխիվում դասավորված են նաեւ Մեծ Եղեռնի ակնմատենների ընդ 600 վկայություններ: «Նյութերը համարակալված են, դրանց վրա մասնագիտորեն համարներ կան նշված, որոնք, սակայն, ամբողջական չեն, ինչից էլ ենթադրում ենք, որ կան բազմաթիվ փաստաթղթեր, որոնք անհետացել են: Գայասանի միայն, որ այդ սարիներին Ջալալ Եսայանը փաստաթղթերի մի սկզբնական իր հետ սեղանի վրա է Եփրատի հավանաբար արձարելու համար, բայց այդպես էլ չի հրատարակել: Իսկ այդ փաստաթղթերի ձևակազմը մեզ համար մնացել է անորոշ», - ասաց Գ. Ավագյանը:

Եղեռնի ակնմատենների վկայությունների ուսումնասիրման ժամանակ նկատվել է օրինաչափություններ, որ մարդիկ ոչ թե դարձան դասնություն մասին, այլ կատարված արհավիրքի մասին, այլ գրեթե բոլորը դասնությունում են միեւնոյն հարցերին: Պարզվում է, որ այդ խառնակ ժամանակներում Գայասանի Գայասանի Գայասանի կուսակ-

է այնքանով, որ գրում են ռազմական փաստաթղթեր, որոնք ստեղծվել են հենց դասնությունների օրերին, երբ հանդիմանում ջարդերից ընդամենը մեկ սարի էր անցել, եւ մարդկանց հիշողության մեջ աստիճանաբար մնացել իրենց վերադարձնող ժողովուրդը: Այն հարցին, թե գիրքը արդյո՞ք ազդեցություն կունենա հայոց ցեղասպանության ճանաչման գործընթացում, Ա. Վիրաբյանը ասաց. «Ցեղասպանության ճանաչումը ֆաղափական խնդիր է, եւ դեռ չէ կարծել, թե որեւէ գիրք կարող է ինչ-որ ազդեցություն ունենալ: Իհարկե, վերջին հաշվով իր դերը կկատարի, չէ՞ որ թուրքերն ասում են, թե հայերը ոչ մի փաստաթուղթ էլ չունեն ցեղասպանության վերաբերյալ եւ իրենց հրատարակած գրքերում նույնն են, որ եղել էր մասնագիտորեն երկու կողմն էլ կռվել են»:

Մինչ այժմ Գայասանի Ազգային արխիվում ցեղասպանության վերաբերյալ նյութերն ուսումնասիրել են երկու թուրքական մասնագետներ: Թուրքիայի ռազմական արխիվը, ուր հնարավոր է, որ լինեն ցեղասպանության վերաբերող փաստաթղթեր, փակ է բոլորի, այդ թվում՝ նաեւ իրենց երկրի բնակիչների համար:

Նեմե մասն, որ «Վեցամյա փառասուր» գրքի առաջին հատորը արդեն կազմված է, որը կլուս երկու հատորների հետ լույս կընծայվի մինչեւ 2015 թվականը: ԱՆՈՒ ՄԱՆՈՒՄԱՆՈՒ

«Ծաղկազարդի» ելույթները Գերմանիայում

Գայասանի Ազգային արխիվում ցեղասպանության վերաբերյալ նյութերի հիման վրա Ազգային արխիվի մասնաճյուղում մինչեւ 2015 թվականը կհրատարակվի «Վեցամյա փառասուր» եռահատոր գիրքը: Ազգային արխիվի սնունդը Ամասունի Վիրաբյանի հավաստմամբ՝ գիրքը ընդգրկելու է ցեղասպանության վերաբերյալ բազմաթիվ փաստաթղթեր ու ակնմատենների վկայություններ: Այն ներառելու է բոլոր փաստերն ամբողջով. «Նույնիսկ եթե կինը լացելով չորս նախադասություն է արձարել»,- հավաստեց Գայասանը: Վիրաբյանը: Գայասանը բաժանվել են ըստ աշխարհագրական ուղղվածու-

թվականներին դասնահանվել եւ դասավորվում են Ազգային արխիվում: Առանձին խմբի մեջ են դասակարգվում ռուսական բանակի ռազմական անփութագրերը, որոնք անեն օր ուղարկվել են բանակի հրամանատարությանը: 1965թ.-ից հետո, երբ Գայասանում այլեւս արգելված չէր ցեղասպանության մասին խոսելը, հնարավորություն ընձեռնվեց ակնմատեններից գրի առնել Եղեռնի սարիներին նրանց ճեպերն ու ամրագրել: Մասն էլ կազմում են արխիվում գտնվող ցեղասպանության վերաբերյալ նյութերի վերջին խումբը: «Վեցամյա փառասուր» հրատարակվելու է հայերեն, ռուսերեն եւ անգլերեն լեզուներով: Մեր այն

ցուցումը ցեղասպանությունը վերադարձնելու հարցին ցուցանում հարցում է անցակցել, ինչն էլ ամբողջությամբ ներառվելու է «Վեցամյա փառասուր» գրքի մեջ: Ցեղասպանության փաստաթղթերից ուրվագծվում է այն հանգամանքը, որ այն գյուղերում, որտեղ հայերը դիմադրություն են կազմակերպել, զոհերի թիվը աստիճանաբար մեծացել է: Ինչպես նաեւ Գ. Ավագյանը, այս փաստաթղթերում ամբողջությամբ ընդգծվում է թուրքերի ջարդի ֆաղափականության մասին, այն է՝ զինաթափելի հայերին եւ մեջքից հարվածել: Գայասանի Ազգային արխիվի սնունդը Ա. Վիրաբյանի կարծիքով «Վեցամյա փառասուր» բացառիկ

«Մովսես Խորենացի» մեդալ Վարդ Ալեքսանյանին եւ Տակոբ Զոլաֆյանին

Դեկտեմբերի 13-ին, ժամը 12:00-ին Գայասանի Ազգային արխիվում կայացավ «Մովսես Խորենացի» մեդալի հանձնման արարողությունը: Մեդալը հանձնեց Գայասանի Ազգային արխիվի տնօրեն Գայասանը: Մեդալակազմակերպիչներն են Գայասանի Ազգային արխիվի տնօրեն Գայասանը եւ Գայասանի Ազգային արխիվի տնօրեն Գայասանը: Մեդալակազմակերպիչներն են Գայասանի Ազգային արխիվի տնօրեն Գայասանը եւ Գայասանի Ազգային արխիվի տնօրեն Գայասանը:

Գայասանի Ազգային արխիվում կայացավ «Մովսես Խորենացի» մեդալի հանձնման արարողությունը: Մեդալը հանձնեց Գայասանի Ազգային արխիվի տնօրեն Գայասանը: Մեդալակազմակերպիչներն են Գայասանի Ազգային արխիվի տնօրեն Գայասանը եւ Գայասանի Ազգային արխիվի տնօրեն Գայասանը:

Գայասանի Ազգային արխիվում կայացավ «Մովսես Խորենացի» մեդալի հանձնման արարողությունը: Մեդալը հանձնեց Գայասանի Ազգային արխիվի տնօրեն Գայասանը: Մեդալակազմակերպիչներն են Գայասանի Ազգային արխիվի տնօրեն Գայասանը եւ Գայասանի Ազգային արխիվի տնօրեն Գայասանը:

Տարեկան մարզական հաշիվները 6 մեդալ նվաճեցին

Կանայք սկսում են մրցապեճն աշխարհի չեմպիոնի սիսդոսի համար

Վաղը Թուրքիայի Մերին ֆուտբոլային մեկնարկում է աշխարհի կանանց աշխարհի չեմպիոնի առաջնությունը: 10 հավաքականներ մասնակցում են մրցապեճին: Մասնակցում են Գերմանիան (2497), Նիդերլանդները (2514), Նախագահ Պոպովիկան (2451) և Ալեքսանդրա Կոստենյուկ (2439):

համաձայն յուրաքանչյուր թիմում ընդգրկված են 5 Կախմաստիստիկներ, որոնցից 4-ը հանդես կգան սվայլ սուրում: Մեր հավաքականը գլխավորում է գրոսմայստեր Էլինա Դանիելյանը (2497), որը ցավով հաջող հանդես չեկավ Զինասանում ավարտված ինտելեկտուալ խաղերի Երջանակում անցկացված Կախմաստիստիկ փառասոնում: Դժվար է ասել, թե Էլինան ինչպիսի մարզավիճակով կներկայանա աշխարհի չեմպիոնի առաջնությանը: Ամեն դեպքում նա ղեկ է ձգի Թուրքիայում իր խաղով նրա անցած մեր հավաքականի հաջող մրցելույթներին:

2-րդ խաղասվասակի վրա հայաստանում է Լիլիթ Մկրտչյանը (2469): 3-րդ և 4-րդ խաղասվասակները կներկայացնեն Լիլիթ Գալոյանը (2383) և Մարիա Կուրտովան (2315): Պահեստային խաղացողն է Նելլի Ադինյանը (2263):

Հաղթողի գլխավոր հավակնորդներից մեկը Ռուսաստանի

ընտրված է, որն իր վարկանիշով (2509) 2-րդ տեղում է: Ռուսների մարզական ղախվել կդառնա Կոստենյան (2546), Տասյան Կոստենյան (2526), Վալենտինա Գոլոման (2514), Նախագահ Պոպովիկան (2451) և Ալեքսանդրա Կոստենյուկ (2439):

Ամենաբարձր վարկանիշն ունի Զինասանի հավաքականը (2528), որը գլխավորում է աշխարհի ներկայիս չեմպիոնուհի Զոու Յիֆանը: Նա իր վարկանիշով (2578) զիջում է միայն Զոու Կասանի թիմի առաջատար Զամոյի Կոնտուին (2600): Ի դեպ, Զոու Կասանի հավաքականն իր միջին վարկանիշով (2483) 3-րդն է մասնակիցների մեջ: Զոու Կասանի հաջորդում են Կասանի (2482), Ուկրաինայի (2446), Հայաստանի (2416), Վիեննայի (2307), Գերմանիայի (2240), Թուրքիայի (2067) և Հարավաֆրիկյան Հանրապետության (1877) հավաքականները:

Չեմպիոնների մեծամարտը

Այսօր ամերիկյան Ասլանսիկ Սիթի ֆուտբոլային կայանում կայանալիք 2-րդ միջին-ֆուտբոլային կարգի Super Six մրցապեճի ֆուտբոլային մեծամարտը: Ռիմոն Գոուս կզան WBA-ի վարկանիշով 2-րդ միջին-ֆուտբոլային կարգի աշխարհի ներկայիս չեմպիոն, ամերիկացի Անդրե Ուորդը և WBC-ի աշխարհի չեմպիոնական գոտի սեր, բրիտանացի Կարլ Ֆրոչը:

Մասնագետներն այդ մեծամարտում հաղթողի հիմնական հավակնորդ են համարում ամերիկացի բռնցքամարտիկին՝ հավաքականը: Չեմ կիսում այդ կարծիքը: Մեծամարտը ցույց կտա, թե ով է արժանի հաղթանակին: Կհաղթի ուժեղագույնը: Չեմ դաստիարակված Կաս խոսել առաջիկա մեծամարտի մասին: Ծրագրել են հաղթել:

Իրեն Մեծ Բրիտանիայի լավագույն բռնցքամարտիկ համարող Կարլ Ֆրոչը հավաստիացրել է, որ ռիմոն ամուռոտանալի մեծամարտ

կցուցադրեն մարզաստերներին. «Երաշխավորում եմ, որ դուք չեք հիասթափվի մեր մեծամարտից: Ներկայումս Կաս լավ մարզավիճակում են: Զոուս են, որ ավելի կտան, ուժեղ ու վստահ են դարձել: Պատրաստ են մեծամարտին և զիջում են, որ այդ երեկոն իմն է լինելու»:

«Կարլ Ֆրոչը հիանալի ցուցանիշներ ունի: Նա մեծամարտել է լավագույնների հետ: Կարլն ի ծնե

Կիճակահանությունն անվանեց մրցակիցներին

Երեկ Շվեյցարիայի Սիոն ֆուտբոլային կայանում ֆուտբոլի չեմպիոնների լիգայի 1/8 եզրափակիչի մասնակիցների վիճակահանությունը, որի արդյունքներն այսօրվա են:

- ԲԿՄԱ-«Ռեալ»
- «Չեմիոն»-«Բենֆիկա»
- «Մարսել»-«Ինտեր»
- «Լիոն»-«Արտել»
- «Նաթոլի»-«Չելսի»
- «Միլան»-«Արսենալ»
- «Բազել»-«Բավարիա»
- «Բայեր»-«Բարսելոն»

Առաջին հանդիպումները մայիսից են 2012-ի փետրվարի 14-15-ին և 21-22-ին: Պատասխան խաղերը տեղի կունենան մարտի 6-7-ին և 13-14-ին: Հետաքրքիր է, որ իսպանացի Կարմալակո 16 ուժեղագույն ակումբներից 7-ը՝ «Բավարիան», «Ինտերը», «Բենֆիկան», «Ռեալը», «Բարսելոնը», «Մարսելը» ու «Միլանը» ժամանակին հաղթող են ճանաչվել չեմպիոնների լիգայում:

Միսիթարյանը 2-րդ անընդմեջ դարձրեց լիգայի լավագույնը

Շվեյցարիայի առաջնությունում Գրիգոր-Մեյսլի Միսիթարյանը 2-րդ անընդմեջ դարձրեց լիգայի լավագույնը: Նա մրցակիցը Դիեգո դի Բեռարդինոն է: 3 միավորով Միսիթարյանը 6 տարից հետո ընթացում է 8-րդ հորիզոնականում:

5 միավորով արդյունավետ է գլխավորել Ռաֆայել Լեյսանոն, որը հաղթեց Եվանդրո Բարբոսային: Առաջատարից կես միավորով հետ է մնում բրազիլական Կախմաստիստիկ Ենրիկե Մեկինզզը, որը հաղթեց Ֆելիպե Էլ Դեբսին: 7-րդ տեղում Միսիթարյանը սեփական կնիքն առաջատարի՝ Լեյսանոյի հետ:

Բարիս Բենգեման լավագույնն է Ֆրանսիայում

Մարտի 1-ին «Ռեալ» հարձակվող Բարիս Բենգեման ճանաչվել է Ֆրանսիայի այս տարվա լավագույն ֆուտբոլիստ «Ֆրանս ֆուտբոլ» Կարգաբաշխության անցկացրած հարցման արդյունքում: Ընթացիկ մրցաշրջանում Բենգեման արժանանալով ակումբի կազմում անցկացրած 13 հանդիպումներում 8 գոլի հեղինակ է դարձել: Ֆրանսիայի ազգային հավաքականում Եվրո-2012-ի ընտրական մրցաշրջանում նա 3 գոլ է խփել՝ նրա անցած ֆրանսիացիների ընդհանուր հաջողությանը:

Լավագույն մարզիչ է ճանաչվել «Լիլ» գլխավոր մարզիչ Ռուդի Գարսիան, որի գլխավորությամբ թիմը դարձավ Ֆրանսիայի չեմպիոն:

Եղը դաստիարակող ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

Ռուսաստանի Օբինսկ ֆուտբոլային կայանում մարմնամարզության «Ոսկե ձայ» միջազգային 3-րդ մրցաշրջանում գերազանց հանդես եկան հայ մարմնամարզիկները՝ նվաճելով 6 մեդալ:

Երիտասարդների մրցաշրջանում բազմամարտում վասակելով 79 միավոր, արծաթե մեդալի արժանացավ Վիգեն Խաչատրյանը: Նա իրեն լավագույնս դրսևորեց նաև առանձին գործիքների վրա: Հեծնացակներում և դասաձողի վրա կատարած վարժություններում Վիգենը լավագույնն էր ու

արժանացավ ոսկե մեդալների: Նժույզաթափերում և գուգափայտերի վրա կատարած վարժությունների համար հայ մարմնամարզիկը դարձեց արծաթե մեդալներով:

Մեծահասակների մրցաշրջանում Կահագն Սեփանյանը գուգափայտերի վրա կատարած վարժությունում 14,6 միավորով գրավեց 2-րդ տեղը: Աղջիկների մրցաշրջանում Անուշ Մանուկյանը մարզական գերանի վրա կատարած վարժությունում ցույց տվեց 4-րդ արդյունքը:

Տաշող մեկնարկը Կարմիր խաչի չեմպիոններին

Զինասանում ավարտվեց ինտելեկտուալ խաղերի Երջանակում անցկացված Կախմաստիստիկ փառասոնը: Վերջում մասնակիցներն իրենց ուժերը չափեցին «կույր» Կախմաստում:

Էլինա Դանիելյանը, որ մեկնարկային 2 տարեկան 1,5 միավոր էր վասակել, հետագայում այնքան էլ հաջող չխաղաց ու 7 հնարավորից վասակված 3,5 միավորով 16 մասնակիցների մեջ գրավեց 9-րդ տեղը: Միակ հաղթանակը նա տոնեց ավարտական տարում մրցաշրջանի հետնադասի Էլմիրա Սկրիպչենկոյի նկատմամբ, որը մեկ միավորով եզրափակեց արդյունավետ: Իսկ մինչ այդ Էլինան հաջողությամբ էր կնիքել Հարիկա Դոնալդայի և Ե-

լենա Դեմրոյի հետ, դարձվել էր Ելիզաբեթ Պյոտչին ու Վիկտորիա Զմիլիսեին:

«Կույր» Կախմաստում բոլորից հաջող հանդես եկավ աշխարհի ներկայիս չեմպիոնուհի, չինացի Զոու Յիֆանը՝ վասակելով 5,5 միավոր: 2-րդ տեղը 4,5 միավորով զբաղեցրեց Վիկտորիա Զմիլիսեն, նույնիսկ արդյունավետ 3-րդը Ալեքսանդրա Կոստենյուկն է:

Տղամարդկանց մրցաշրջանում 3 Կախմաստիստներ վասակեցին առավելագույն՝ 5-ական միավոր: Լրացուցիչ գործակիցներով հաղթող ճանաչվեց հունգարացի Զոլթան Ալմաչին, 2-րդ և 3-րդ տեղերը զբաղեցրին Մախիմ Վաչիե-Լազարյան ու Վուդար Հաչիմովը:

Ռոբուստները Կարմիր խաչի չեմպիոններին 4 ուղեգրերի տեղերը

Վերջնազորը հասեց ֆուտբոլի Եվրոպայի լիգայի խմբային մրցաշրջանի 4 մասնակիցները: Պայմարը կարողանալ են «Ալկմարը», «Ուդինեզեն», «Բրյուգեն» և «Ռուսիան»:

Ա խմբում հանդես եկող «Ռուսիան» հաջողությամբ լուծեց հաջորդ փուլ դուրս գալու խնդիրը՝ Զոու Կասանում ոչ-ոքի (1-1) խաղալով ՊՍՕԿ-ի հետ: Վերջինս 12 միավորով գրավեց 1-ին տեղը: 10 միավորով 3-րդ տեղում հայտնվեց «Տոնդեմը», որը հյուրընկալվելիս 4-0 հաշվով

տեղերում ընթացող «Բրյուգեն» և «Բրազայի» մրցապեճում ոչ-ոքի 2 թիմերին էլ ձեռնարկ էր ուղեգրի նվաճելու համար: Եվ գրանցվեց 1-1 հաշիվ: Այնուամենայն «Մարիբորի» նկատմամբ «Բրյուգենի» տոնած հաղթանակը (1-0) այլևս ոչ մի նշանակություն չունեց անգլիացիների համար:

1 խմբում 2-րդ ուղեգրի բախճը վճռվեց «Ուդինեզեն»-«Սեյթիկ» խաղում: Զոու Կասան միայն հաղթանակ էր անհրաժեշտ, սակայն դա նրան չհաջողվեց: Գրանցվեց ոչ-ոքի (1-1) և ուղե-

զայտախաչեց «Շեմրոկ Ռոբուստներին»:

Գ խմբում ժամկետից շուտ ուղեգրերից մեկին Տիբո Կոկոն խաղալով «Մեյնպոլսը»՝ արդյունավետ նախախաղով 1-ին տեղը: Իսկ 2-րդ ուղեգրի բախճը վճռվեց «Ալկմար»-«Մեյնպոլս» խաղում, որում ոչ-ոքի (1-1) արդյունքով բավարար էր հոլանդական ակումբին հաջող փուլ դուրս գալու համար: Այդ խմբում կայացած մյուս խաղում «Աուսթրիան» 2-0 հաշվով դարձրեց մասնակց «Մալմյոյին»:

Բավականին խճճված իրավիճակ էր ստեղծվել Գ խմբում: 1-2-րդ

գիրը բաժին հասավ «Ուդինեզենին»: Խմբի հաղթող «Ասլեսկոն» 3-1 հաշվով դարձրեց մասնակց ֆրանսիական «Ռեմին»:

Ե և Կ խմբերում ուղեգրերի տեղերը վաղուց էին որոշվել, ուստի վերջին տարի հանդիպումները մարզական առումով այլևս նշանակություն չունեցին: Գրանցվեցին այսօրվա արդյունքներ. «Հանովեր»-«Վոլսլա»՝ 3-1, «Կոլոնի»-«Սանդուս»՝ 0-1, «Հադդերս»՝ Թեյ Ալի-«Լեգհա»՝ 2-0, «Եյնդհովեն»-«Ռադիո»՝ Բուխարտս՝ 2-1:

Եղը դաստիարակող ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

ԱԶԳ **Օրվա հետքերով**

Բարի եւ վայրի... կառնիսալիզմ

Տայասանում 1 բնակչի հաշվով 1700 ֆւ վարելահող կա, Չինասանում՝ 1000 ֆւ: Վերջինում պարենային ինֆլատիոն կա, ՏՏ-ում՝ անհասնում ներկրումներ

«Ազգի» նոյեմբերի 25-ի համարում տպագրած «Արդյունավետ գյուղատնտեսություն Ավստրալիայում, Չինասանում...» հոդվածում խոսակցել էինք առավել ընդարձակ տեղեկություններ հարողել աշխարհի ամենամեծաթիվ բնակչությունն ունեցող այս երկրում դարձնալիս ինֆլատիոնի և առաջին անհրաժեշտության դեպքերի գների վերաբերյալ: Դրա համար փաստարկ էինք ներկայացրել Ավստրալիայի Գրաց ֆալաֆում արդյունքներ հայրենակցուհի Կ. Ս.-ի այս փաստը նոյեմբերին Չինասանում գիտական գործուղման մեջ զգնվելու օրերին կասարած լուսանկարները:

Տայիս կենդանական ծագման մթերքներին: Երկրում Պահվող 500 մլն գլուխ խոզը, 100 մլն խոճուր եղջյուրավորն ու միլիարդներով հազարավոր հմարավորություն են ստեղծել մասնատված մսային դարձնել: Աշխարհում արտադրվող խոզի մսի յուրաքանչյուր կիլոգրամի 500 գրամը չհնական ծագում ունի, 1 բնակչի հաշվով այս մասնատված

կի սարեկան արտադրությունը անցնում է 50 կգ-ը, երբ 33-ի ցուցանիշը Տայասանի միջինը է, որն էլ կանխորոշում է խոզի մսի գինը: Լուսանկարներից մեկում դասակարգված են Պեկինում վաճառվող հավի միսն ու դրա 500 գրամի գինը, որը 33 արժույթով մոտ 600 դրամ է:

թյունները: Ուրեմն ինչն է խանգարում նրանց, ասենք, չին դեկավարների օրինակով վարել իրենց գործունեությունը: Ունակությունների խնդիր չունեն՝ հայի խելին մեռնեն, գործարարությունում էլ մրցակցությունից դուրս են՝ ադուլտադրել աշխարհով մեկ են առեւտուր արել, մնում է... կանցողությունը: Այս առումով վերլուծություններն ու զննարկականները մի կողմ թողնենք, փոխարենը մի դարձ փաստ նշենք. հասարակածին մոտ երկրներում առող բանանը Մոսկվայի առեւտրային ցանցում վաճառվում է 35-40 ռուբլով, որը հավասար է 450 դրամի, Գրացում զնում են 0,99 եվրոյով, մոտ 500 դրամ, Պեկինում առաջարկվող գինը ցուցադրված է մկարում, մոտ 600

դրամ, հայաստանյանը մկազգուրը 750 դրամ է. ինչո՞ւ: Հայ համայնությունը սարիներ շարունակ ակնկալում է, որ հերթական Ամանորը կդիմավորի իր առօրյան ճեղքվածքների բարեհաճ կանցողության լայնացումը: Ավաղ, հասել ենք մի վիճակի, երբ անգամ ամիսը 300 հազար դրամ աշխատավարձով Հայաստանում հմարավոր չէ ընթանալի միջին կենցաղ ապահովել, ֆանգի գները մեզանում շատա՞ս են բարձր, որը ո՞նքն ունակ ենք որդեկ կառնիսալիզմի միջին հասակ վայրի դրսեւորման: Ներկայացված լուսանկարներն ու արված դիտարկումները ցուցադրում են իմն ու նոր կառնիսալիզմի գործարար միջավայրի լայնացումներում արդյունավետ մարդկանց առօրյա միայն որոշ մասը, որը հայաստանաբնակների դարազայում հիմնական մաս է իր բոլոր անցանկալի դրսեւորումներով:

ԳԵՂԱՄ ԲՅՈՒՐՈՒՅԱՆ, Ավստրալիա, Գրաց

Ղազախսանն անհանգիստ է

Ղազախսանի հարավարեւմտյան ֆաղաֆներում բողոքի զանգվածային խոճուր ցույցեր են ընթանում: Երկրի դասախազության սլավներով՝ ամեն ինչ սկսվել է, երբ ժամազգեն ֆաղաֆում խափանվել են Ղազախսանի անկախության 20-ամյակին նվիրված միջոցառումները, ինչի հետեւանում երկու ուսիկան վիրավորվել են: Ավելի ուշ Ղազախսանի գլխավոր դասախազ **Ասիաս Ղաուլբաեւը** հայտարարեց, որ կան ռասայական գոհեր եւ վիրավորներ, այդ թվում՝ ուսիկանների շրջանում: Բողոքի ակցիան սկսել են արդեն մի ֆանի սարի իրենց ցածր աշխատավարձից դժգոհ նախագործները, որոնց միացել են հազարավոր

ֆաղաֆացիներ: Ըստ ՋԼՄ-ների՝ զինվորականները կրակ են բացել ցուցարարների ուղղությամբ, իսկ մի շարք իրավապաշտպաններ նշում են, որ վիրավորների թիվը կարող է հասնել հարյուրների: Ղազախսանը Հայաստանի դաշնակիցն է ՀԱՊԿ շրջանակներում, իսկ այս կառույցի վերջին՝ երկրների նախագահների մակարդակով անցկացված գագաթաժողովի ժամանակ Բելառուսի նախագահ **Ալեքսանդր Լուկաշենկոն** առաջարկեց, որ ՀԱՊԿ-ի արագ արձագանքման գործառնականները «նախապայման կլինի, եթե ծառայեցվեն նաեւ անդամ երկրներում ներքին հանգստությունն ապահովվելու համար»:

ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Բնակարաններ՝ 97 զինծառայողների

Պաշտպանության նախարարությունից տեղեկանում ենք, որ 33 դասակարանային նախարար Սեյրան Օհանյանը եւ զինված ուժերի գլխավոր շտաբի ղեկավար, գեներալ-գնդապետ Յուրի Խաչատրյանը դեկտեմբերի 16-ին երեւանում մասնակցել են 33 զինված ուժերի 97 զինծառայողների համար նախատեսված բնակելի շինարարությանը: Ընդհանրապես շինարարությանը տնօրէնող զինծառայողներին՝ **Սեյրան Օհանյանը** նշել է, որ զինծառայողների եւ նրանց ընտանիքների սոցիալական ապահովության հարցերը, այդ թվում՝ բնակարաններով ապահովումը, դասակարանային նախարարության կարեւորագույն խնդիրներից են եւ զգնվում են դեռության ուսուցողական կենտրոնում: Նորակառուցված շինարարությանը տնօրէնող զինծառայողներին եւ բարձրաստիճան զինվորականներին: Ծանոթանալով բնակարանային լայնացումներին ու կատարված աշխատանքներին՝ Սեյրան Օհանյանը գոհունակությամբ արձանագրել է, որ սպաների համար նախատեսված բնակարանները կառուցված են ժամանակակից արդի չափանիշներով եւ ապահովված են անհրաժեշտ հարմարություններով:

ԵՐԱՐՈՒՆԱԿՎՈՒՄ Ե ԼՂԳՎ Ի ԲՄԺՄՆՈՐԱՊԳՐՈՒԹՅՈՒՆԵ

- Հարգելի ընթերցող: Սկսվել է շարունակվում է «Ազգ» օրաթերթի 2012 թ. բաժանորդագրությունը: Բաժանորդագրության մանրամասներին կարող եմ ծանոթանալ այն իրականացնող մեդիաբիզնեսային մասնակի շարածան գործակալություններին:
- ◆ Պրես-Սթեյթ (հեռ.՝ 54-41-99, www.armpress.am)
 - ◆ Հայմամուլ (հեռ.՝ 45-30-78, կայքէջ՝ www.haymamul.info.am)
 - ◆ Հայփոստ (հեռ.՝ 51-47-51, www.haypost.am)
 - ◆ Պրես-Ատտաչե (հեռ.՝ 27-02-22, www.press-attache.am)
 - ◆ Բիլդ Մեդիա (հեռ.՝ 58-17-13, www.pressinfo.am)
 - ◆ Թերթին կարող եմ բաժանորդագրվել նաեւ Հանրապետության-47 հասցեում գտնվող խմբագրասանը (հեռ.՝ 58-29-60, կայքէջ՝ www.azg.am):

ՈՒՇԿՐՈՒԹՅՈՒՆ

Այն ընթերցողները, ովքեր կներկայացնեն թերթի բաժանորդագրության կտրուկ, իրավունք կունենան ամիսը մեկ անգամ անձնական բնույթի մեկ անվճար հայտարարություն տեղադրել թերթում, որը 1 շաբաթ կտեղակայվի նաեւ էլեկտրոնային կայքէջում:

Սարերի գարունը մեկ գավաթի մեջ

ՍԱՐԻ ԹԵՅ

ՈՒՐՅԻ ԵՎ ԴԱՂՁԻ ԸՆՏԻՐ ԹԵՅ

25 փաթեթ մեկ տոպի մեջ
Եւ ընդամենը 1-2 ռոմիկ կարող եմ վայելել ընտիր որակի ուրցի թեյ

առնվազն ամիսը մեկ արժեք ընտրել բարձրորակը

Մեծածախ գնումների համար զանգահարել 47-27-20, 47-03-63

Ժամ եւ Ալբերտ Պողոսյան

ՆՈՐԱՐԱՐ ՇՈՐՁԱՌԱԿԱՆ ԱՐՎԵՍՏԻ ԿԵՆՏՐՈՆԵ

www.accea.info

Նոյեմբերի 3, 2011 - հունվ. 28, 2012

Հիմնական ցուցահանդես համադրող՝ Կիզմ Գալստյան

2012 թիվը համընկնում է ՆՓԱԿ-ի ցուցահանդեսին այս առթիվ 2012 թվականը նշանավորվում է որպես Հայաստանում ժամանակակից արվեստի տարի

ՄԻՋՈՍՈՒԹՅԱՆ ՄՈՒՏՆԵՆ ԱԶՍԵ Ե
Այցելություն ամեն օր քաղկի կիրակի եւ երկուշաբթի, ժամը 11:00-17:00
Փավոտոս Բյուզանդի 1/3 (Վերնիսաժի հարավ) հեռ. 568225